

Upravitelj: Ljubljana, Pucničeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Iskrasti oddelki: Ljubljana, Pucničeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Bračni: na Ljubljansko pokrajino pri poštovnem zavodu št. 17.749, na ostale kraje Italije Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118
IZKljučno ZASTOPSTVO za oglaševanje in K. A. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka
Mesečna cena: 2.400 Lr 18.-
in iznosovno vključno s Ponedeljskim
Jutrom Lr 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Izjalovljeni angleški napadi v Sirtiki

35 sovražnikovih tankov uničenih — Umik nasprotnika v Tunisu — Živahno letalsko delovanje — Sovražna torpedovka zadeta

Glavni stih italijanskih Oboroženih Sil je objavil 16. januarja naslednje 966. vojno poročilo:

Letalskim nastopom zadnjih dni je sledila na sirtiskem bojišču ostra borbeno delavnost na kopnem. Napadajoče britanske enote so bile zaustavljene in odbite v dolgotrajni ostri borbi. Razdejanih je bilo 35 sovražnikovih oklopnih vozil.

V Tunisu so bile sovražne skupine, ki so jih podpirala oklopna vozila, po živahnih spopadih prisiljene k umiku.

Na obeh bojiščih je italijanska in nemška letalstvo z uspehom podpiralo borbo na kopnem. Bombardiralo je središča v zaledju in pristaniška oporišča, obstreljevalo kretajoče se kolone in čete ter uspešno prestrezalo nasprotna letalska skupina.

Italijanski lovci so sestrelili 3 letala, nemški pa 13. Mnogo drugih je bilo zažganih in poškodovanih na tleh. Napad na Tripolis ni povzročil pomembne škode. Poročajo o treh ubitih in 5 ranjenih med libijskim prebivalstvom. Dva bombnika sta bila sestreljena, od protiletalskih obrambnih baterij.

Nekaj bomb je bilo vrženih na otok Lampedusa in na Gello. Protiletalske baterije so zadele in uničile dve letali, v vsakem kraju po eno.

Dve naši letali se nista vrnili z vojnih poletov večeršnjega dne.

V noči na 16. t. m. so torpedovke »Perseus«, ki jih poveljuje ladijski poročnik Xaverio Marotta, ko je plula v prometni razširni službi, napadli trije veliki sovražni rušilci, katerim se je drzno uprla in enega torpedirala. Čeprav je bila zadeta in je nastal na njenem krovu požar, se ji je vendarle posrečil povratak v oporišče.

Visoko odlikovanje generala Marija Robottija

Rim, 15. jan. s. Pred kratkim je Nj. Vel. Kralj in Cesar odlikoval z viteškim križem Savojskega vojaškega reda generala armijskega zbora Marija Robottija. Robotti je bil rojen v Alessandriji 25. novembra leta 1882 in je bil imenovan za pehona oficerja 7. septembra l. 1903. Ob izbruhu prve svetovne vojne je bil kapitan in se je s svojo četo boril v Alpaih. Februarja l. 1917 je bil premeščen v generalni štab in nato

v aprilu istega leta povišan v višji čin. Sprito ponovnih dokazov gorečnosti, spretnosti in odgovornosti v prvi svetovni vojni, zlasti v akcijah pri Podgori, na Sabotinu in v Gorisji je bil odlikovan s tremi bronastimi medaljami za vojaško hrabrost. Novembra l. 1918 je bil povišan v podpolkovnika in nato imenovan za šefa generalnega štaba guvernerja Julijske Benečije. To funkcijo je opravljal s posebno vnemo. Dne 5. decembra l. 1925 je kot polkovnik 53. pehotnega polka napredoval za brigadnega generala na čelu pehotne brigade Treviso, dne 27. decembra l. 1934 je postal divizijski general na čelu pehotne divizije Monferrato (Alessandria). Januarja l. 1938 pa je prevzel splošno vodstvo oskrbovalne službe v vojnem ministrstvu in naposled poveljstvo 11. armijskega zbora. Ko je bil povišan za generala armijskega zbora na čelu te velike enice, se je udeležil tudi bojev na jugoslovanskem bojišču.

Sprejem povratnikov iz vzhodne Afrike v Triestu

Trieste, 15. jan. s. Snoči je prispela iz Benetk druga skupina rojakov, ki se vračajo iz vzhodne Afrike in ki so iz pokrajine Trieste in Pola. Na glavni postaji so jih pozdravili zastopniki oblasti in mestne hierarhije s prefektom na čelu, medtem ko so tovarišice iz ženskih fašijev razdeljevale toplja jedila, slaščice in sadje. Z istim vlakom so prispeli tudi nekatere nemške družine iz Addis Abebe, ki jih je sprejel nemški generalni konzul v Triestu z voditelji lokalne narodno-socialistične sekcije. Te nemške družine bodo v nedeljo odpotovale v Nemčijo.

Novo stavbo za kmečke družine

Rim, 15. jan. s. Od 1. januarja do 31. decembra 1942-XXI so bile z državno podporo izgotovljene naslednje kmečke stavbe: 1728 novih kolončnih hiš za 1913 družin v skupni vrednosti 141.425.985, 260 hiš je bilo povečanih in so stroški za to znašali 16.263.514 lir, 938 hiš pa je bilo popravljenih in so stroški znašali 70.506.443 lir. Od tega je imelo korist 1169 kmečkih družin.

Neuspeh novih sovjetskih napadov

Hude izgube sovjetske vojske — 77 sovražnikovih letal sestreljenih — Junaška obramba nemške vojske pri Stalingradu

Iz Hitlerjevega glavnega štapa, 16. jan. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na jugu vzhodne fronte je sovražnik nadaljeval svoje s številno nadmočnimi silami podvzete napade, ki so bili s velikimi izgubami za sovražnika odbiti.

Ob obali Črnega morja je potopilo letalstvo sovjetsko stražno ladjo ter uničilo skladišča goriva in vojni potrebščin.

Na področju Stalingrada so naše čete, ki so tam že več tednov v junaških obrambnih bojih proti od vseh strani napadajočemu sovražniku, tudi večer odbile močne napade sovražnih pehotnih in oklopnih oddelkov, ki so utrpeli velike izgube. Vodstvo in moštvo sta s tem zopet podala svetel zgled nemškega vojaškega duha.

Nemški napadalni oddelki so v srednjem odseku uničili več bojnih postojank z njihovimi posadkami.

Na področju Velikih Luk se boji nadaljujejo.

Južnovzhodno od Ilmenskega jezera smo krajevno bojne operacije.

Močni sovražni napadi južno od Ladoškega jezera so bili v ogorčenih bojih krvavo odbiti in je bilo iztrgano sovražniku ozemlje, ki ga je prejšnji dan z velikimi izgubami pridobil.

V močnih letalskih bitkah je bilo večer nad vzhodno fronto sestreljenih 77 sovjetskih letal. Tri lastna letala pogrešamo.

V Libiji je poskusila britanska 8. armada obkoliti od juga nemško-italijansko oklopno armado. V hudih bojih je bil močen sovražni oddelk z uničenjem 35 oklopnih vozil odbit.

Sovražni napadi v Tunisu so bili odbiti. V takojšnjih protukih so bile lastne postojanke pomaknjene daleč naprej.

Nemško in italijansko letalstvo je na obeh bojnih področjih uspešno posegalo v bojne operacije. Napadi proti sovražnim letalskim oporiščem so se z dobrim učinkom nadaljevali. Bombni zadetki v polno so povzročili zepet veliko razdejavanje na pristaniškem področju Bone. 12 sovražnih letal je bilo sestreljenih, 8 pa uničenih na tleh.

Nemška podmornica je potopila severovzhodno od Bengazija v konvoju dveh parnikov in več stražnih ladij dve*ladji s skupaj 7000 br. reg. tonami, kakor tudi dva nadaljna po rušileh močno zavarovana

parnika s skupaj 12.000 br. reg. tonami. Razen tega so enice nemške vojske morarice na Sredozemskem morju potopile britanski minolovce »Horazio«.

Po dnevnih prodorih manjšega števila britanskih letal proti severni nemški obali so posamezna britanska letala izvedla ponoči motilne napade na zapadno Nemčijo. Povzročena je bila neznatna škoda. Pri nočnih napadih proti zapadni francoski obali so bila sestreljena 3 sovražna letala, podnevi pa 2 sovražni letali.

Po dnevnih napadih brzih bojnih letal proti ciljem ob južni angleški obali so nemška bojna letala ponoči napadla vojaško važne naprave v več mestih vzhodne Anglije.

Stalingrad, 16. jan. s. Hitler je podelil armijskemu generalu Paulusu odlikovanje viteškega železnega križa na hrastovem listu. General Paulus je 178. nemški borec, odlikovan s tem vojaškim odlikovanjem.

Odlikovanje generala Paulusa

Berlin, 16. jan. s. Hitler je podelil armijskemu generalu Paulusu odlikovanje viteškega železnega križa na hrastovem listu. General Paulus je 178. nemški borec, odlikovan s tem vojaškim odlikovanjem.

Položaj na vzhodu v splošnem nespremenjen

Ogromne žrtve v zimski ofenzivi izčrpavajo sovjetsko bojno silo

Berlin, 15. jan. Razširjenje sovjetske ofenzivne delavnosti, ki se je začela ob zori predelke srede v nekaterih odsekih vzhodne fronte, doletel ni prineslo nikakršne spremembe v splošnem položaju. Sovražnik je napadel na raznih točkah in na eni izmed njih, v zapadnem Kavkazu, je njegova delavnost že prenehala. Ni izključeno, da bi se lahko obnovila, vendar se mora ugotoviti, da prvotni napadi pojemajo z izredno naglico. Razlog za to je treba po zadrževanju berlinskih vojaških krogov iskati v silovitih izgubah, ki so jih utrpeli boljševiki v ponovnih poskusih, da bi dosegli odločilen uspeh. Hoteli so prodreti organizirane bojne črte nemških in rumunskih čet ter v čim krajšem času prodreti čim dalje v globino.

Včeraj so bile na zapadnem Kavkazu samo posamezne akcije zmernega obsega.

Južno od Voroneža in na jugu Ladoškega jezera pa se sovjetski sunki nadaljujejo v istem ritmu in z uporabo močnih bojnih sredstev, vendar pa niti tu niti tam vsaj do sedaj niso dosegli takega uspeha, ki bi se dal primerjati z velikimi bojnimi pobudami. Zdi se, da gre še vedno za taktične poteze boljševiškega poveljstva, ki ima namen, da zaposli in zadrži nemške čete na raznih točkah, s čimer naj bi se razbremenila fronta, kjer napadajo boljševiki že nad dva meseca. Obenem pa Rusi ne zanemarljivo dela za doseg glavnega cilja te akcije na ladoškem področju, namreč razbitja obkolitve Petrograda.

Južno od Voroneža se Madžari in Nemci trdovratno upirajo, da bi napadajoči sovražnik v premoči. V tem odseku se sovražnik poslužuje predvsem oklopnih sredstev, ki jih podpira topništvo in letalstvo, toda junaška obramba mu je preprečila vsakršno napredovanje. V zadnjih dneh je kakih 2000 sovjetskih vojakov padlo v ujetništvo zaveznikov in med temi ujetniki je mnogo nedoraslih mladičev, ki so se bojevali ramo ob ramo z močmi 45 ali celo 50 let. Že nekaj časa se na raznih odsekih fronte opaža pojav tega mešanja čet z mlajšimi in starejšimi letniki. To dejstvo je zelo značilno, toda Nemci kljub temu ne računajo na zlom Sovjetske zveze v bližnji ali daljni bodočnosti. Dejstva, ki napovedujejo zlom sovjetske vojske, so drugačna in vse težnja, kakor je pojav mešanja letnikov v ruskih napadalnih četah.

Tudi v ladoškem odseku srečavamo sovjetski sunki vedno rastoče težave in reke ruske krvi teko zamaženo zaledenih severnih planjavah. Kronika zadnjega dneva bitke je zabeležila nove množice ruskih izgub ljudi, oklopnih voz in letal. Na čele kilometre okoli nemških postojank je ledeni prostor posejan s trupli sovjetskih vojakov. Na Kavkazu so Nemci s svojimi protitankovskimi topovi tipa »43« razbili množico ruskih jeklenih oriakov. Ta novi tip nemškega topa se odlikuje po svoji majhni teži ter po izredni premakljivosti in učinkovitosti. Ti razmeroma majhni topovi se v primeru potrebe lahko postavijo na sani in z lahkoto prepeljejo na razne točke, kjer je sovražnikov pritisk najjačji.

Kar se tiče topništva, je pridobilo izkustvo za zelo uspešno uničevanje ruskih tankov. To dokazujejo tudi številke, ki jih nemška uradna poročila javljajo dan za dnem, in ki dokazujejo na eni strani nezasišeno silo ruskega orožja, na drugi strani pa strahovito učinkovitost nemških uničevalnih sredstev. Vprašanje je, kdo se bo prej izčrpal, odgovor pa se glasi takole: Kakor hitro postavijo Rusi en tank v bojno črto, je istotam takoj tudi nemški top, ki ga uniči.

V glavnem odseku ruske zimske ofenzive, med Kavkazom in Donom, okoli Stalingrada in v Donovem kolenu, divja bitka še zmeraj z enako srčnostjo. Zlasti hudi so boji na področju Stalingrada, kjer se vreme stalno menja in nastopajo po hudem mrazu nenadne odjuge pa tudi nalivi, ki so sicer običajni le v juliju in avgustu. Kakor rečeno, daje borba na tem področju že osem dni neizpremenjeno sliko, z drugimi besedami: Boljševiki nikjer ne morejo zabeležiti kake koristi. Sovražnik napada zamaženo nepretrdni jez obrambe, njegova živahost pri napadih mu jemlje moč, pri tem pa ne doseže uspeha, ki bi bil v skladu z žrtvami. Od prvega dne ofenzive je padlo že nešteto ljudi in sanje o zopetni osvoboditvi Ukrajine ter o ožezanju nemških sil na Kavkazu se razblinjajo postopno. Sama Moskva se pritožuje nad dejstvom, da doseženi uspehi niso v nikakem odnosu z žrtvami in v svojih poročilih vedno poudarja žilavost odpor zavezniških čet. Celo Britanci priznavajo brez obziranja, da se je ruska druga zimska ofenziva ponesečila. To izjavlja na primer Walter Grabner, moskovski dopisnik »Daily Maila«. ki poudarja bojne vrline vojakov Osi ter pravi, da so je motil, kdor je mislil, da se bo dalja zavezniška fronta premaknila v ogromnem napadu. Isti dopisnik tudi zavrača, da se iz guba ozemlja je občutno kaže v notranjem položaju Sovjetske zveze. Grabner seveda svojega članka ni pisal iz Moskve, marveč ga je sestavil šele, ko se je vrnil v London, kjer se ni ruske cenzure.

Nemčija je v tej siloviti borbi polna upanja v svoje čete in ve, da bo sedanja bitka zaustavila sovražnika ter ga zaradi silnih izgub privedla do novih in morda odločilnih porazov. (Piccolo.)

155 sovjetskih letal sestreljenih

Berlin, 16. jan. s. Kakor se doznava iz vojaškega vira, so bile močne sovjetske letalske formacije tudi večer na delu na področju Ilmenskega jezera, kjer so rdeči napadali nemške obrambne postojanke, ne da bi pri tem dosegli pomembne uspehe. Nemški lovci so se učinkovito spopadli s sovražnimi formacijami in jih prisilili k ostrim bojem, med katerimi so rdeči samo v tem odseku izgubili 47 letal. Število sovjetskih letal, ki so bila v zadnjih štirih dneh sestreljena samo od nemških lovcev na področju Ilmenskega jezera in Velikih Luk, se je dvignilo na 155, ne da bi pri tem Nemci izgubili eno samo letalo.

Važnost letalske oskrbovalne službe

Berlin, 15. jan. s. V zvezi z vedno večjo uporabo prevoznih letal v zadnjem času podajajo listi nekaj zanimivih podrobnosti o organizaciji letalske oskrbovalne službe in značilnosti prevoznih letal, ki se uporabljajo v ta namen. Ta letala so že zaradi svojega namena, kateremu služijo, povsem drugačna od lovskih ali bojnih letal. Tu ne gre toliko za hitrost in popolnost v manevriranju, kolikor za absolutno točnost poleta. Ta letala morajo biti na razpolago ob vsakem vremenu in kos vsem viharjem, ponoči in podnevi. Ker ne morejo vedno računati s pomočjo lovcev, so seveda že zaradi manjše brzine izpostavljena večjim tveganjem, ki jih spretna taktika med poletom le deloma lahko zmanjša. Navala lete prevoznih letal precej nizko in strnjeno, da se lažje skupno ubranijo napadom sovražnih lovcev. K velikim težavam samega poleta pa je treba pripisati še težave zaradi pristajanja na tleh, saj je teren največkrat neugoden in izpostavljen stalnemu obstreljevanju sovražnega topništva. Listi zaključujejo svoje opise s poudarjanjem nemških pilotov v tej oskrbovalni službi, kajti ti junaki izvršujejo dan za dnem težavne naloge, ki so največje koristi za vojsko.

Uničevanje partizanskih tolp na vzhodu

Budimpešta, 10. jan. s. Znano je, da Madžari na vse pretege love sovjetske partizane okoli Brjanska, kjer se zbirajo v gozdovih te pokrajine. Madžarski železničar se vedno bolj stiska okrog obleganih partizanov. Posamezne skupine madžarski odčlovečni oddelki postopno uničujejo. Te dni so hrabri madžarski vojaki ujeli veliko število partizanov, ki so jim pri zaslišanju povedali marsikaj zanimivega. Zlasti zanimiva je bila izpoved nekoga partizanskega voditelja, da so vodila partizanska središča v gozdovih okoli Brjanska zahtevala nujno pomoč iz Moskve, odkoder pa so odgovorili, da ne morejo trenutno nuditi prav nobene pomoči.

Vprašanje dobav Rusiji slej ko prej resno

Stockholm, 15. jan. s. Ameriški veleposlanik admiral Standley, ki se je vrnil iz Zedinjenih držav v Moskvo, nosi s seboj posebno poslanico Roosevelta Stalinu. Govoril je z Molotovom in ga prošil, naj bi v ta namen določil sestanke s Stalinom. Standley je izjavil, da je v Ameriki pripravljene mnoge blaga za Rusijo, da pa je vprašanje prevoza slej ko prej resno.

Neenotnost anglosaškega in boljševiškega vojnega vodstva

Rim, 15. jan. s. Pod naslovom »Napad na Hitlerjevo trdnjavo« objavlja britanski list »Observer« članek lista »Liberator«, ki se pritožuje zaradi pomanjkanja skupne politike treh veleil, Zedinjenih držav, Velike Britanije in Sovjetske Rusije. Pisec članka poudarja med drugim:

Pri poslednjih dogodkih v Afriki, Iranu in Daljnem vzhodu so se pokazale vznemirljive znamenja, ki silijo vse tri zavezniške velesile, da iščejo nadomestke za pomanjkanje skupne politike. To nas v precejšnji meri spominja na staro imperialistično bolezen tako zvanih vplivnostnih področij. Ameriška vlada je odgovorna za politiko vojaške ekspedicije v severozapadno Afriko, med tem ko se Sovjetska zveza lasti Irana, Foreign Office pa išče svoje sence v srednji in balkanski Evropi. Upi, da bo en sam mož prevzel vodstvo zavezniških vojaških operacij, bodo zaman, dokler ne bo razpršitev političnih sil grozila, da razprši tudi vojaške sile.

Pisec pripominja nadalje, da je ta vojna navzile svojemu svetovnemu obsegu vendarle evropska vojna in da je samo v Evropi mogoče odločilno napasti in premagati trdnjavo Osi. Nato navaja diplomatike in vojaške smernice Osi, ki naj bi zaveznikom preprečile, da bi se približali evropski trdnjavi. Pisec oblažuje, ker zavezniki, ki v političnem pogledu delajo vsak po svoje in pod različnimi vplivi, tudi v strateškem in vojaškem pogledu postopajo vsak po svojih interesih. Nato zaključuje.

Naš največji interes bi morala predstavljati dogovorjena politika o bodočnosti Evrope, ki bi nam morala naredovati vojaške ukrepe še v tem letu. Takšnega postopanja si seveda brez popolnega medsebojnega zupanja in izmenjave vseh vojaških elementov med Anglijo, Ameriko in Rusijo ne moremo zamisljati. Vojni svet za osvoboditev Evrope bi moral biti sestavljen, kakor je lord Balfour svetoval že v zadnji svetovni vojni, iz treh in ne samo dveh elementov. Samo tako bi lahko veliko zaveznikovo doseglo svoje visoke namene, in izvajalo neke vojaške zmago, temveč tudi zmago, ki so jo vredni evropski narodi.

Podpredsednik finskega parlamenta v Budimpešti

Budimpešta, 15. jan. s. Na povabilo madžarskega ministra za vezlozvedstvo in predsednika madžarske zbornice je prispel v Budimpešto na uradni obisk podpredsednik finskega parlamenta, ki je bil ob svojem prihodu navdušeno sprejet. Prebivalstvo prestonice je hotelo s tem izkazati svoje občudovanje in povezanost s finskim narodom. Podpredsednik finskega parlamenta bo v Budimpešti in Kolosvaru govoril o finskem sodelovanju v protiboljševski vojni. V madžarskih političnih krogih kažejo veliko zadovoljstvo nad tem obiskom, ki potrjuje trdne prijateljske vezi, ki so vedno spajale oba naroda.

Sporazum med francoskimi disidenti nemogoč

Trenja med raznimi strujami se nadaljujejo

Lizbona, 15. jan. s. Vsi angleški in ameriški napor so trenutno osredotočeni na doseg sporazuma med De Gaullem in Giraudom, ki naj bi tvoril politično osnovo za nadaljnje delo. Britanski minister v sevnem Afriki Mac Millan je podal danes novinarjem dve izjavi v tem smislu. Mac Millan je pojasnil, da bi silahena vlada, ki bi nastala iz sporazuma med De Gaullem in Giraudom, bila začasnega značaja, a prav ta začasnost naj bi pripravila Francoze do tega, da bi v vsem silami podprli poizkus, ki ne bi niti najmanj zapiral bodočnosti. Dal je nadalje razumeti, da bi ta začasná vlada imela dovolj svobodne roke, razen seveda v židovskem vprašanju, glede katerega ni drugega izhoda, kakor, da se ukinejo vse omejitve, ki so bile z zakoni uvedene. Mac Millan je ponovno poudaril, da je nova francoska vlada v Afriki povsem začasnega značaja in da predstavlja med tem trajnejši korak angleško-ameriška gospodarska mislija v Francoski Afriki, ki ji stoji na čelu Rooseveltov osebni zastopnik Robert Murphy. Oni Francozi, ki nečejo sodelovati z Giraudom in de Gaullem, lahko sodelujejo s to angleško-ameriško gospodarsko mislijo. V istem smislu je podal nekaj izjav tudi britanski minister za informacije Brendan Bracken.

Buenos Aires, 15. jan. s. Agencija »United Press« poroča, da je njen alžirski dopisnik imel razgovor z neko visoko ameriško osebnostjo v Alžiru. Na vprašanje novinarja je ta visoka ameriška osebnost izjavila, da ni mogoče ustvariti enotne fronte med Francozi zaradi nasprotovanja javnega mnenja v Francoski sevnem Afriki.

Afriške polemike v Zedinjenih državah

Bern, 15. jan. s. Po poročilih iz New Yorka vzbuja politični položaj v Sevnem Afriki zelo vroče polemike in komentarje tudi v političnih in finančnih krogih v New Yorku. Tako objavlja list »Herald Tribune« članek pod naslovom »Nekoliko sveže vode«. V članku se poudarja, da je položaj v Sevnem Afriki nedvomno vzbudil napetost tudi v odnosih med Anglijo in Ameriko. Zato je tem bolj potrebno, vele list, da se ti dogodki osvetle, kajti Velika Britanija in Zedinjene države s demokracije in demokraciji sistem ne more priznati dejstev, ki bi jih ne bilo mogoče razložiti javnosti. Med tem je tudi grof Pariški z vso naglico odpotoval iz Alžira in se vrnil v Tanger, očitno z namenom, da bi se zatekel v svoj dom v bližini Rabata.

Angleška strahovlada na Bližnjem vzhodu

Odpor domačinov v Iranu in Siriji

Ankara, 15. jan. s. Položaj v Iranu je še vedno zelo resen. Vzemirjenost, ki se kaže v vseh plasteh prebivalstva, ne izvirale iz pomanjkanja živila, temveč je predvsem posledica strogih ukrepov okupacijskih oblasti in iranske vlade, ki se je okupatorjem povsem uklonila. Doznava se namreč, da je bilo samo v zadnjih tednih nad 350 nacionalistov vrženih v zapore, da so bila vsa dijaška društva razpuščena in večina sol zaprtih. Angleži pritiskajo sedaj na šaha in zahtevajo tudi razpust iranskega parlamenta, češ, da so mnogi poslanci zapleteni v upor. Doznava se nadalje, da oblasti niso mogle ugotoviti števila žrtve poslednje vstaje in nasilnega zatiranja pokreta po okupacijskih silah. Po vestih iz dobro obveščenega vira pa so okupacijske oblasti in policijske čete pomorile one dni več sto oseb. Do 15. decembra lanskega leta je bilo po izjavi predsednika vlade El Saltanka aretiranih 156 oseb. Odtlej je bilo aretiranih na novo še 200 nacionalistov. Uporniki, ki so navzili na parlament in stanovanje predsednika vlade, so bili obsojeni na smrt in je bila obsodba že izvršena. Ker pa se upor ni poleg in se nemir nadaljuje, je vodstvo iranskih policijskih čet prevzel visok ameriški oficir.

Po vestih, ki prihajajo iz Sirije, se tudi tam pojavlja splošno razburjenje prebivalstva proti vladi, ki je na pritisk Angležev pristala na naselitev določene števila židov v deželi. Očitno je, da je britanska vlada, ki ji odpor Arabcev v Palestini proti nadaljnjemu priseljevanju židov dela velike

preglavice, skušala najti primernejše zatočišče za svoje židovske varovance. Britanci so mislili, da so s tem našli čudovit lek, ki naj bi jim pomagal izveči se iz težav v Palestini. Sprito nezadovoljstva, ki je nastalo v Siriji, se je tudi britanska flegma začela spreminjati v tragično zmedo. Po informacijah iz Bejruta so manifestacije proti vladi Tagze in proti okupacijskim četam zaradi odvratnega sklepa o židih dovedle do krvavih spopadov, zlasti v Tripolisu, v Alepu in Homsu. Policijske čete niso mogle potlačiti nevarnih demonstracij in so se morale na več mestih zavarovati za prave okope, da bi jih uporniki ne premagali. Naposled je moralo nastopiti še vojaštvo, ki je začelo streljati proti upornikom in je izvršilo množične aretacije. Med spopadi je bilo več desetih ljudi ubitih in nad 200 ranjenih, kolikor se doslej doznava. Po nekem poročilu iz Damaska je bil iz političnih razlogov ubit drugi sin predsednika vlade Tagze, ki ni bil na najboljšem glasu.

Ogromno število razporok v Egiptu

Ankara, 15. jan. s. Iz Egipta se doznava, da je bilo leta 1942, sklenjenih v državi 300.000 zakonov, nasproti katerim je treba postaviti 100.000 sodb o ločitvi. To dejstvo govorno kaže moralni propal, ki je vzbudil resno zaskrbljenost v vladnih krogih, kjer napovedujejo določbe, ki naj omeje možnost razporok.

Tečaji italijanskega jezika na magistratu

Ljubljana, 16. januarja. Število oseb, ki obiskujejo tečaje italijanskega jezika, prirejane pod vodstvom Italijanskega kulturnega instituta, vendar pa izven njegovega sedišča, je že znatno preseglo tisoč. Med njimi je najodličnejša skupina tetajev, ki se prireda za uradnike in uslužbenke ljubljanske mestne občine, skupina, ki bo sama presegla petsto udeležencev. Druga velika skupina, ki ne znoja dosti za prvo in katere številni tečaji že redno potekajo, je skupina uradnikov, ki po pošti in brzojava, Manjše skupine tečajev prireja Pokrajinska delavska zveza (tri tečaje) in Trboveljska premogokopna družba (dva tečaja).

V petek je bila v mestni posvetovalnici slovesna otvoritev izpopolnjevalnih tečajev, ki jih bo imel prof. Marino. Navzoči so bili: župan general Rupnik, podžupan comm. Tranchida in ravnatelj Italijanskega kulturnega instituta prof. dr. Attilio Budrovich.

Župan je v svojem govoru najprej pozdravil comm. Tranchida in prof. Budrovicha, ki bo organiziral in vodil magistratske tečaje, nato pa je poudaril važnost italijanskega jezika in kulture ter dejal med drugim: »Znanje italijanskega jezika bo odprlo nam Slovincem tudi pot k iskrenemu sodelovanju z italijanskim narodom v velikem rimskem imperiju; tako bomo deležni vseh doživetij, ki jih lahko tako mogočemu imperiju nudi vsakemu svojem zvestemu državljanu.«

Za župana je spregovoril prof. Bu-

drovich in je predvsem izrazil zahvalo Nj. Eksc. Visokemu komisarju, ki je sam želel, da bi se priredili ti tečaji pod vodstvom Italijanskega kulturnega instituta, ker je le-ta zaradi svoje širke izkušnosti v razširjanju italijanskega jezika in kulture v teh krajih posebno primeren, da vodi na enoten način tudi izvenšolske tečaje. Nadalje se je prof. Budrovich zahvalil županu in podžupanu za njuno priščno sodelovanje, nato pa se je obrnil do obiskovalcev tečajev ter jim dejal v zaključku svojega govora: »Hotel bi vas samo spomniti, da sta bila italijanski jezik in kultura v teh krajih zanemarjena v korist drugih jezikov, posebej še francoskega, katere poučevanje so siloma pospeševali na tak način in v taki meri, da se je moglo to zdeli tudi vam samim premalo naravno. Zaradi tega tudi ni prineslo pričakovanih sadov. To pa se je dogajalo v škodo jezika, ki ga govori italijanski narod, vaš velik sosed, narod, ki je — čeprav vam ni bil zadosti znan — edinstven na svetu po svoji veliki starosti civilizaciji in prav tako veliki sodobni civilizaciji. Ta narod je postal učitelj lepote v vsem svetu in si je zato ustvaril tudi najlepši jezik, kar jih je na svetu. Prav zaradi tega vas vabim, da popravite zmote preteklosti in izpopolnite te vrzeli. Dobro poznam vaše posebno naderjenost in marljivost za učenje jezikov in sem zato prepričan, da se boste z vno mojim letom kristnega in lepote študija, ki vam omogoči, da boste poslej neposredno spoznavali dela velike italijanske civilizacije.«

Usodne zmote ameriške diplomacije

Zanimive ugotovitve japonskega letalskega strokovnjaka

Tokio, 15. jan. Ni še vse znano, kar so Japonci pripravili in izvedli v tej vojni, in ozadja mnogih bliskovitih zmag, ki so jih Japonci dosegli že v prvih dneh konflikta, bodo morda znana šele ob zaključku miru. Za to so tem bolj zanimive izjave japonskega letalskega strokovnjaka Ikara Arige, ki je v dolgem razgovoru marsikaj obrazložil, čeprav se je seveda moral izogniti izdajanjem vojaških skrivnosti.

Ariga je predvsem razložil, da si je sovražnik dejal in si še vedno dela utvare o dozdavnih pomanjkljivosti japonskega letalstva. Velika zmota nasprotnikov je bila, ker so smatrali, da Japonska ne bo stopila v vojno zaradi pomanjkanja sredstev, zlasti letalskih. Roosevelt je pogajal Ameriko v vojno v očini zli nameri, toda mnogo je k temu pripomoglo neznanje ameriškega veleposlanika v Tokiju, Grewa, ki je dobrih 8 let živel v japonski prestolnici. Kakor vsi anglosaški opazovalci, ki presojajo državo po materialističnem pojmovanju življenjskih pogojev narodov, med katerimi žive, po številu bencinskih črpalk in sličnem je bil tudi Grew brez psiholoških sposobnosti in se je pustil voditi le po predsodkih in enostranskih sodbah, ki so tako čudna značilnost nad vse modernega ameriškega ljudstva.

Ko je Grew 8. decembra 1. 1941. prejel vest o izbruhu vojne, je vzkliznil: »Neverjetno! Grew nikakor ni mogel verjeti v japonsko sposobnost za vojno, v sposobnost japonskega letalskega osebja, v zadostno število japonskih letal najnovejšega tipa, ker ga pri tem ni motilo nepoznanje razmer, temveč tudi napačna poročila njegove svetlovalce. Pri nas so zbujala smeh poročila, ki so jih razni ameriški vojaški atašaji pred izbruhom vojne pošiljali v Washington o japonskem letalstvu, na čigar pomanjkljivost so vedno opozarjali.

Celo sam poveljnik Smith Hatten, ameriški pomorski atašaj v Tokiju, ki pozna japonski jezik, se je sprijaznil s prepričanjem, da Japonska nima sposobnega letalstva, ki bi se moglo meriti z ameriškim letalstvom. Tudi James Young, ki je bil tedaj direktor lista »Japan Advertiser« v Tokiju in ki je polnih 13 let bival na Japonskem, je takoj po svoji vrnitvi v Zedinjene države izrazil svoje trdno prepričanje, da bi nas moglo ameriško letalstvo v nekaj tednih vreti na kolena in da bi se mogla japonska blokada izvršiti samo z letalskim orožjem.

Vse te napačne ocene nasprotnika je treba po mnenju japonskega strokovnjaka pripisati dvema različnima vzrokoma, predvsem predsodkov polnemu neznanju ameriških opazovalcev, ki se povsod, kjer koli se nahajajo, sami prepričujejo, da je položaj tak, kakršnega si sami želijo; potem pa posebni spretnosti Japoncev, ki znajo prikrivati, kar ne sme biti znano. To prikrivanje je Japoncem omogočeno tudi zaradi tega, ker le malo tujcev pozna japonski jezik. V vsej Ameriki je morda le nekaj 10 oseb, ki znajo govoriti ali čitati japonski, nasprotno pa je na Japonskem na desetisoče Japoncev, ki govorijo, čitajo in pišejo angleški jezik perfektno. Učenci japonskih vojaških šol in akademij študirajo glavno inozemska dela o vojni strategiji in izvirnih jezikih. Tako čitajo na primer dijaki pomorske kadetske šole v Etami znanje pomorske knjige kapitana Mahana. Kje so ameriški vojaški dijaki, ki bi mogli v originalu čitati kateregakoli japonskega vojaškega avtorja? Mnogi oficirji Zedinjenih držav so bili svoje dni odposlani na Japonsko, vendar se niso ničesar naučili. Znani japonski vojaški strokovnjaki Sunce je pri: Mi lahko vedno premag-

Nestanovitno srce

je naslov četrta »Dobri knjige«, ki izide čez nekaj dni. Ugledni pisatelj zgodovinskih in topografskih reportaž Arnaldo Fracaro nam v njej na lahкотen, napet in duhoviti način pripoveduje romantično usodo Vincenza Bellinija, mojstra opere, »angelskega učenca«, čigar globoko občutena glasba je osrečila toliko src vseh narodov in časov. — Je nestanovitno srce njenega tvorca je ostalo tudi ob njej neutrušeno.

Zanimivo historično okolje Italije in topli ritem južnjaškega življenja spremljata pestro podobo, v kateri se razpletata grenkosladka zgodba tega izjemnega človeka: London in Pariz sta prizorišča njegove tragike. Razen tega nudi knjiga pogleden oris razvoja opere v desetletjih, ko so kraljevali evropskemu okusu Rossini, Donizetti in Bellini.

Naročite se na »DOBRIO KNJIGO«!

„Prima linea“

Izšla je 11. številka glasila borbenih fašizma s pestro in zanimivo vsebino. Uvodnik je posvečen osnovni mišli Stranke, nesebičnosti, ki je jamstvo za vse uspehe. Druga stran vsebuje članke o vojnem položaju, tretja pa prinaša daljše poročilo o naši Narodni galeriji in o naših slikarjih. Prinaša tudi reprodukcije dveh Subičevih in ene Groharjeve slike. Ostale vsebine je namenjena vojakom ter sodelovanju vojske z narodom. Zanimiva je vsekakor razprava »Evropska in slovenska mladina«.

Tečaj za učiteljice, nadziraltežice kolonij

S 1. februarjem bo tukajšnje Zvezno poveljništvo Italijanske liktorske mladine v Ljubljani otvorilo tečaj za nadziraltežice šolskih kolonij.

Tečaj bo trajal tri mesece s tremi učnimi urami na teden.

Tečaja se morejo udeležiti vse učiteljice slovenskih ljudskih in meščanskih šol, bivačice v Ljubljani, čeprav niso v službi, da imajo le redne diplomске izpite in niso stare nad 40 let.

Vpisati se morejo tudi gojenke 5. letnika učiteljske šole.

Ob zaključku tečaja prejmejo obiskovalke spričevalo, s katerim pridobijo prednost za sprejem v učiteljsko službo na ljudskih ali meščanskih šolah v prihodnjem šolskem letu.

Prošnje je predložiti tukajšnjemu Zveznemu poveljništvu najpozneje do 25. januarja t.l.

Minister Frick v Kölnu

Berlin, 16. jan. s. Notranji minister dr. Frick je obiskal Köln, kjer se je razgovarjal s tamkajšnjimi okrožnimi voditelji. Po razgovoru se je podal na ogled nekaterih delov mesta, ki so utrpeli posebno škodo zaradi bombardiranja britanskega letalstva.

Sovjeti še vedno drže v ujetništvu 1,5 milijona Poljakov

Berlin, 15. jan. s. »Nazional-Zeitung« piše, da se bo general Sikorski v kratkem spet podal v Sovjetsko zvezo. To bo njegov drugi obisk v Moskvi po obisku v jeseni 1941. Tedaj je general Sikorski podpisal v Moskvi sporazum za osvoboditev 1,8 milijona Poljakov, ki so jih Sovjeti odvabili v Sibirijo in Turkestan po zasedbi dela poljskega ozemlja leta 1939. Do konca leta 1942 pa je bilo mogoče ugotoviti doslej samo 320.000 Poljakov, od katerih jih 60.000 tvori poljsko vojsko na srednjem Vzhodu, medtem ko je ostalih 25.000 odpravljalo v Južno Ameriko. Na ozemlju Sovjetske zveze pa je še vedno 1.480.000 Poljakov, katerih usoda ni znana. Namen potovanja Sikorskega v Moskvo je prav ta, da spet razpravi s Sovjeti o tem vprašanju.

Potopljen angleški rušilec

Rim, 15. jan. s. Britanska admiralteta javlja, da je bil po sovražni akciji potopljen angleški rušilec »Patridge«, ki je izpodril 1640 ton.

Razpust turške narodne skupščine

Carigrad, 16. jan. s. Več listov odobrava v svojih komentarjih sklep velike narodne skupščine, da se razpusti in razpiše volitve, pri čemer poudarjajo, da je bila zvesta svojim tradicijam in se razšla pred zakonitim potekom svoje poslovne dobe. List »Vakit« napoveduje, da bo nova velika narodna skupščina lahko začela svoje delo prvi teden v marcu.

Važna obletnica narodno-socialistične stranke

Berlin, 15. jan. s. Današnji opoldanski listi posvečajo svoje komentarje obletnici 15. januarja, ki pomeni volilni uspeh narodne socialistične stranke v majhnem mestu Litteu pred 10. leti. Na predvečer 10. obletnice prevzema oblasti po narodno-socialistični stranki ima ta obletnica svoj poseben pomen. Listi opozarjajo na značilni uspeh narodnih socialistov v tem majhnem mestu, ki so ga tedaj nasprotniki narodnega socializma podcenjevali, toda volilne skrinje v Litteu so predstavljale temeljni kamen na poti, ki je kmalu na to ponesla Adolfa Hitlerja na oblast, kar je pomenilo triumf narodne socialistične ideje v vsej Nemčiji. V svojih komentarjih primerjajo listi tedanji položaj s sedanjim, ko so vse energije naroda do dna angažirane v nadloveski borbi, ki bo pomenila zmago proti staremu demopolutokratsko-boljševškemu svetu.

Izpred vojnega sodišča

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveljstva Oboroženih sil za Slovenijo in Dalmažijo, odsek v Ljubljani, je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Branzelj Justini, očeta Josipa in matere Marija Intihar, roj. 26. III. 1926 v Podgradu, tamkaj bivajoči, v begstvu; in

Zalar Alojziji, očeta Ivana, roj. 21. II. 1923 v Podgradu, tamkaj bivajoči, v begstvu; obtoženima:

a) sodelovanja pri prevratni družbi po čl. 4. Ducejevega razglasa z dne 4. X. 1941, ker sta v Podgradu od nedoločene dobe dalje sodelovali pri družbi, ki je imela namen nasilno spremeniti politično, gospodarsko in socialno ureditev v državi;

b) sodelovanja pri oboroženi četi po čl. 16 Ducejevega razglasa z dne 3. X. 1941, ker sta v navedenih časovnih in krajevnih okoliščinah sodelovali pri oboroženi četi, ustanovljeni z namenom, da izvršuje zločine proti državni osebnosti in sicer s tem, da sta dajali stanovanje, informacije in električno napravo za zaklonišča pripadnikom oborožene tolpe.

Ti zločini so bili ugotovljeni na Igu 4. decembra 1942-XXI.

Iz teh razlogov je proglasilo sodišče v smislu zakona o obtožbeni za krivi pripravi in izvedbi zločinov in ju obsojilo v do smrti. Ječa, na stroške in vse posledice, vključno trajno prepoved do vstopa v javne službe, zakoniti preide in objavo sodbe v izveščku v »Jutru« v Ljubljani.

Ljubljana, 12. januarja 1943-XXI.

Gospodarstvo

Prijava pnevmatik za kolesa

Od 15. januarja t. l. dalje ostanejo vse pnevmatike dvokoles (plašči in zračnice) blokirani na razpolago Visokega komisarjata. V ta namen morajo vsi trgovci s plašči predložiti do 18. t. m. pokrajinske korporacijskemu svetu prijavo s številko novih plaščev in zračnic, ki jih imajo v zalogi. Takisto se morajo prijaviti v treh dneh vsi prejemni pnevmatik od dobaviteljskih trgov v starih pokrajinah ali kakorkoli uvoženo.

Tako blokirane pnevmatike se bodo lahko prodajale proti istočasni predložitvi izrabljenih, proti predložitvi posebnega nakazila za nakup, izdanega od Pokrajinske korporacijskega sveta. Prodaje so dovoljene samo onim, ki imajo dovoljenje za kretanje na dvokolesu ali trokolesu po prejšnji ugotovitvi resnične potrebe.

Vsaka izdaja novega blaga in dovoljene prodaje bodo morale biti vpisane v poseben register za prihod in izdajo blaga ter si ga morajo tverde napraviti. Kršitelji bodo kaznovani s tem, da se jim začasno ali trajno odvzame dovoljenje za obrat.

Opozorilo davkoplačevalcem

Davčna uprava Ljubljana-mesto je izdala naslednje razglase in pozive:

Prijave za odmero prispevka za narodnoobrambni sklad

1. Davčna uprava Ljubljana-mesto ponovno poziva vse moške davčne zavezance, ki imajo predpis na neposrednih davkih (zemljarina, zgradbarina, pridobitna in rentnina) in so bili 1. januarja 1943 stari preko 30 let in to samce ter z oves in oze včas brez otrok, da vložijo radi pravilne odmere oborožnega fonda za leto 1943 nekočevane prijave do 31. t. m.

2. Radi znižanja obrambnega fonda naj vložijo te prijave tudi oni davčni zavezanci, ki imajo 3 ali več živih otrok izpod 21. leta starosti. Te prijave morajo biti kolokovane s 4 lirami. V prijavi je navesti imena in rojstne podatke otrok ter nato resničnost podatkov na prijavi potrditi na Mestnem poglavarstvu.

3. Prav tako naj v lastnem interesu vložijo slične prijave oni davčni zavezanci, ki so solastniki hiš ali obratov. Ti solastniki naj vložijo skupno prijavo, na kateri naj bo razvidno, koliko solastnikov je, s katerim deležem je kateri soudeležen in podatki pod tek. šte. 1. oziroma 2.

Prijave je vložiti nepreklono do 31. t. m. v vložnišči soba šte. 5. Tiskovine za prijavo se dobe pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg 5-I, soba šte. 3.

Plačevanje uslužbenega davka

Vsi gostilniški obrati, kavarne itd. za katere je napitnina v smislu naredbe Visoke komisariata obvezno določena z določenim odstotkom, so dolžni napitnino priložiti k rednim plačam uslužbenec v mesecu, ko se jim izplača, in od skupnega zneska zaračunati uslužbenški davek po čl. 95. Ta napitnina ima namreč značaj ponavljajočih se prejemkov. Navedeni obrati se morajo točno ravnati po tem navodilu.

Obrati in podjetja, ki plačujejo družbeni davek ali so temu davku načeloma zavezani, so dolžni plačevati uslužbenški davek v gotovini. Ker je mnogo teh podjetij doslej plačevalo uslužbenški davek v davčnih znakih, pozivam vse te obrate, družbe z omeji. zav. i. dr., da počenši z januarjem tega leta plačujejo uslužb. davek v gotovini potom plačilnih seznamov, in sicer najkasneje do 15. prihodnjega meseca za pretekli mesec. Opušitev plačila ali prekoračenje roka se kaznuje po čl. 139. zakona o neposr. davkih z dvakratnim zneskom neplačanega davka.

Vsi delodajalci, ki zaposlujejo povprečno nad 20 uslužbenecv, morajo plačevati uslužbenški davek v gotovini ter se morajo prijaviti do 25. januarja t. l. davčni upravi zaradi vpisa v knjigo delodajalcev. Opušitev te prijave ali nepozna vložitev se kaznuje po čl. 138. in sicer z največjim zneskom kazni, ki jo ta člen določa.

Davčne karte za hišno služničad

Davčna uprava ponovno poziva vse delodajalce, ki zaposlujejo hišno služništvo, da si davčne karte za leto 1943 nabavijo pravočasno, to je do 31. januarja t. l. Po tem roku bodo pregledani vsi seznami in se bo izvršila kontrola pri delodajalcih. Kdor se ne bo mogel izkazati s davčno kartjo bo kaznovan s 5kratnim zneskom rednega davka.

Maksimalni cenik za tržno blago v Ljubljani

Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je 15. t. m. odobril naslednje tržne cene v Ljubljani, ki so veljavne od 18. t. m.:
zelje v glavah za kolčke od 10 kg 1.75 lire za kg, rdeče zelje 2.25, kisto zelje 4, ohrovt 2.25, repa na debelo 0.75, na drobno 1, kisa repa 2.50, endivija 5, motovilce 12, radile 5, gojen radile 10, špinata 5, rdeče korenje brez zelenja 3, rumeno korenje 1.50, peteršilj 4, zelena 4, rumena koleraba 1.50, kolerabca 4, črna redkev 1.50, čebula 2, šalota 4, česen 8, hren, osnažen 4, jabolka I. vrste, namizna zbrana 5.70, II. vrste 5, suho olupco ovetje 18 lir za kg, jlica 2 lir za komad.

Sodobno izkoriščanje šote

Glede na pomanjkanje kuriva so se v mnogih evropskih državah v zadnjih letih pričeli bolj zanimati za pridobivanje šote. V pogledu izkoriščanja pridobivanje šote je zabeležen znaten napredek. Šota nudi mnogostranske možnosti za koristno uporabo.

Orne vrste šote se od nekdaj uporabljajo za kurivo, sedaj pa so pričeli iz šote izdelovati koksa, ki se uporablja v plinskih generatorjih za pogon motornih vozil. Pri suhi destilaciji šote se dobi tudi dober katran, ki ga v nekaterih državah tudi že kemičnim potom predelujejo v mazalna olja.

Najobsebnjejša ležišča šote imajo baltičske države, poleg tega pa se šota pridobiva na Danskem, v Nizozemski, Ukrajini, Belu Rusiji, pa tudi v Italiji, Angliji, Franciji in Madžarski. Svetovna konferenca za izkoriščanje energije je leta 1933. cenila ležišča šote v Evropi na 104 milijarde ton; od tega je odpadlo na Sovjetsko Rusijo 72.3 milijarde, na Švedsko 9 milijard, na Poljsko 5.5 milijarde, na Estonsko 2.0 milijarde, na Francijo 2.0 milijarde, na Letonsko 1.7 milijarde in na Dansko 0.3 milijarde. Navzice ogromnih ležiščem, pa je znala leta 1934. celotna evropska proizvodnja šote le 23.1 milijona ton. V zadnjih letih se je ta proizvodnja znatno povečala, zlasti v baltičskih državah.

Najuspešneje se uporablja šota za izdelovanje koksa. Koksa iz šote hitro zagori in pušča le malo pepela. Iz šote izdelujejo koksa predvsem na Danskem, kjer je proizvodnja šote narasla že od pol milijona ton pred vojno na 5 milijonov ton. v lanskem letu, že ob koncu leta 1941. je 8% vseh motornih vozil na Danskem uporabljalo v plinskih generatorjih koksa iz šote. Načrt danske vlade pa gre za tem, da se s plinskimi generatorji opreči še polovica onih motornih vozil, ki danes uporabljajo bencin, kar bo povzročilo še nadaljnje povečanje proizvodnje šote oziroma koksa iz šote. Tudi poročajo o uspešnem pridobivanju mazilnega olja iz katrana, ki odpade pri suhi destilaciji šote.

Svetle vrste šote se v rastoči meri uporabljajo v kmetijstvu, zlasti namesto žlaj, kar je bilo že pred vojno razširjeno zlasti v primerih, če se razpasejo kužne bolezni med živino. Šoto uporabljajo v razpalnem stanju za zboljšanje zemlje. V zmlenem stanju predstavlja s dodatkom umetnih gnojil prvotno sredstvo za zboljšanje zemlje. Vru tega se svetla šota uporablja tudi za toplotno izolacijo in končno za pridobivanje tekstilnih vlaken. Tudi pepel od šote so na Danskem preizkusili kot dobro gnojilo, zlasti na zemlji, ki vsebuje malo apna.

Na Švedskem so v nekaj letih zaradi pomanjkanja goriva podvojili pridobivanje šote. Še lani je proizvodnja dosegla 1 milijon ton, letos pa se bo nadalje znatno povečala. Podobno kakor na Danskem so uredili številne nove naprave za pridobivanje koksa iz šote, ki ni dražji, kakor premo-govni koksa. Obenem pridobivajo znatne količine katrana.

Največja pa so, kakor rečeno, ležišča šote v Sovjetski Rusiji, in to v močvirnatem področju ob estonski meji do Ilmenskega jezera, nadalje v Belu Rusiji (na področju Rokitenskih močvirij), pa tudi v Ukrajini. Zaradi prevoznih težkoč in pomanjkanja premoga so tu že pred vojno uporabljal koksa ne samo kot običajno kurivo, temveč tudi kot kurivo za električne centrale in industrijske naprave. V zadnjem letu je nemška uprava obnovila v znatnem obsegu proizvodnjo šote, za kar je bilo treba obnoviti številne porušene naprave. V okolici Mnske je sedaj pri pridobivanju šote zaposlenih 10.000 delavcev in je produktivna dosegla že pol milijona ton. Tudi v Ukrajini je povsod obnovljeno pridobivanje šote.

Gospodarske vesti

— Hrvatska prodajna družba za trbo veljski premog. V Zagrebu je bila ustanovljena z glavnico 1 milijona kun družba »Rudar«, d. d. za rudarstvo, industrijo in trgovino, ki ji je zaenkrat glavni namen, organizirati prodajo premaga iz bivših premogovnikov Trboveljske premogokopne družbe na Spodnjem Štajerkem, ki so, kakor znano, prešli v last deželne podjetja »Energieversorgung Südtirol«. Hrvatska je od nekdaj krila znaten del svoje potrebe premoga iz teh premogovnikov. Namen družbe je tudi trgovina z ostalimi rudarskimi proizvodi in z magnezijem. Pretečni del glavnice je vpisala bančna tvrdka Krenscher iz Grada na Dunaju. Ostale delnice pa so poleg Hrvatske deželne banke vpisali zasebniki.

— Ustanovitev velike kemične industrije na Hrvatskem. Svočasno poročajo o ustanovitvi velike družbe za kemično industrijo z glavnico 50 milijonov kun. Podjetje bo izdelovalo predvsem žveplovo kislino in modro galico, pa tudi druge kemične proizvode. Sedaj poročajo iz Siska, da je tamonška mestna občina prodala novo podjetje 68 oravov zemlje za gradnjo te tvornice.

— Tudi Francija je predpisala obvezno spremembo navadnih delnic v imenske delnice. Da se čim bolj omeji spekulacija z delnicami, je vlada v Vichyju po italijanskem vzorcu odredila, da se morajo vse delnice, glasoše se na prinosnike, obvezno spremeniti v imenske delnice. Izjema velja le za delnice, ki so deponirane pri državnem krednem zavodu Caisse des Depots et de Virements. Na pariški borzi so v letu 1942. po uradni statistiki tečaj delnic narasli povprečno za 70%. Dosedajni ukrepi proti spekulaciji niso bili zadostni, Francoska vlada namerava izdati še druge ukrepe. Tako je te dni izšla naredba, po kateri mora vsakdo podati izjavo o povečanju svojega premoženja od septembra 1939. naprej s pojasnilom, kako je prišlo do tega povečanja. Dividentni davek je bil povzračen od 30 na 35%. Z drugo naredbo je bilo predpisano dotiranje rezervnih fondov pri industrijskih družbah. Ti rezervni fondii se morajo nalagati deloma v državni papirji.

ZAHVALA

Vsem, ki ste se kakorkoli spomnili mojega ljubljenega moža,

JANEZA BARDORFER-JA

BIVŠEGA URARKEGA MOJSTRA

ga obsuli s cvetjem in spremili na njegovi poslednji poti, izrekam inojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem č. duhovščini, gg. zdravnikom, zlasti g. prim. dr. Val. Meršolu za dolgoletni trud in zdravljenje pokojnega.

Vsem, prav vsem še enkrat najiskrenejši »Bog plačaj«.

Ljubljana, dne 17. januarja 1943.

Globoko žalujoča

žena ANGELA BARDORFER roj. LUKNEŠ

Neme priče ljubljanske preteklosti:

Vodnikov trg

Velika hiša št. 2 na Vodnikovem trgu, seznanja tudi v študentovski ulici in na Kerkov trg, ki jo poseduje zdaj gospa Ana Fabianova, vdova po Ivanu Fabianu, bivšem trgovcu s špecerijem in kolonijalnim blagom in vinotičem, udarja v oči spričo pomola, ki kar nazorno razodeva njeno že precejšnjo starost. Davčne knjige v mestnem arhivu navedajo njene lastniške žetve pred letom 1600. Ivanu Fabianu sta prosta hiša in poprejšnji imenovan Francišanska ulica. Ob njej je na levi strani nekdanji dvonadstropni, večinoma bolj ozkih hiš. V eni (št. 3) je umrla dne 5. junija 1906 (po »Slovenec«) Marija Kohler, nad petdeset let dijaška gospodinja, pri kateri je stanovalo mnogo poznanih duhovnikov, učiteljev, uradnikov in za časa študij. Na desni ulici je daljša hiša (št. 2) oziroma Vodnikov trg št. 3, nekdanji šolski trg št. 288, ki jo je kupil dne 23. avgusta 1853 Godhard Noll, kleparski mojster, čigar družina je sestajala iz žene Ane in otrok Jožefa, Srečka, Franciške in Barbare. Starejši Nolljev sin, ki se je rodil v tej hiši dne 13. novembra 1941 in je umrl v Ljubljani dne 11. januarja 1902, je bil operni pevec, sodelujoč tudi pri ljubljanski slovenski operi, in več let urednik »Slovenskega Naroda«. Hiša je ostala v posesti Nolljeve rodbine nad 55 let ali samo dobra dva meseca manj ko do konca leta 1908. V njej sta stanovala svoje dni dva naša znamenita moža: Fran Levstik, pisatelj, pesnik, kritik in skriptor licejske knjižnice, do preselitve v staro hišo Matije Roma na Poljanskem nasipu (nova, last Ljudske knjižnice, ima št. 10), v kateri je dne 16. novembra 1887 preminul, in profesor Ivan Franke, slikar umetnik. Dne 27. oktobra 1908 si je pridobil hišo po kupni pogodbi Janez Železnikar. Njene pritrilne prostore, kjer je bila Godhardova, za njim pa Srečkova (t. 24. I. 1909) kleparnica, je izpremenil in uporabil za opravilno svoje manufakturne trgovine, katero ima zdaj njegov naslednik g. Jurij Malnar. Od Železnikarja je kupila hišo dne 4. junija 1934 gđ. Jesenšek Franja, sedanja njena lastnica.

O hiši št. 4 na tem trgu sem že povedal, kar se mi je zdelo potrebno, v članku o ljubljanskih kanonikih. »Jutro« z dne 5. januarja t. l.)

Hiša na Vodnikovem trgu (od leta 1877. dalje s št. 5) z dvoriščnim trakom, v katerem je bil spodaj prvotno hlev, ima dve nadstropji s po osmimi okni, prav umetno izgotovljen kamniti portal, na katerega sklopniku je (iz leta 1805.) vzbodeno izklesano razvedno število 297 (nazaj do leta 1771. je bila hiša št. 209), in v pritrilju trgovinske prostore. Njeno prostorno dvorišče se končuje tik ob grajskem obronku v vsej širini s hišo, za katero se vzpenja podaljšek študentovske ulice — steza na Grad. Hiša je označena v starem urbarnju kot patidenca. Na njenem prostoru sta stali poprej — še leta 1605. — dve hiši.

Na temelju uradnih zapisov je bila hiša v zadnjih sto osemdesetih letih zgolj v lasti države oziroma njenih upravnih edinic. Izsledeni podatki razodevajo, da je bil vsaj že leta 1763. pa nemara prav do konca sedemnajstega stoletja, v njej po nemško imenovani k. k. Hofapital in St. Georgi Caplanay (dvorna bolnišnica v šentjurjski kaplaniji), ter da so gospodarile potem v hiši tobačna uprava ali administracija (leta 1800.), dohodarstveni upravi: tobačna in pečatna (1802) in tobačna in kolovna (1833), kameralna (državnogospodarska) okrajna uprava (1853) in tobačna dohodarstvena uprava (1869). Seznamek hišnih posestnikov iz leta 1877. navaja kot lastnika te hiše g. kr. upravstvo za tobak, oziroma ima hišo za finančno postopje.

V hiši je imelo uradne prostore okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico, dokler ni bil njegov sedež prestavljen v Hrenovo ulico št. 11, kar se je zgodilo kmalu potem, ko se je izselilo od tam deželno sodišče v ponosno novo palačo (v začetku druge polovice leta 1902.) na sedanjem Rinskem trgu.

Leta 1907. je bila vpisana v zemljiški knjigi lastniška pravica do hiše po kupni pogodbi z dne 1. marca na c. kr. erar (natančneje: tobačno dohodarstveno upravo), po zakonu z dne 3. oktobra 1929 pa pooblaščen izprememba lastnikovega naziva v državni sklad bivše kraljevine Jugoslavije.

Ko se je umaknilo iz hiše okrajno glavarstvo, je zasedel njegove priamne davčni urad za mesto Ljubljano, preimenovan pozneje v davčno upravo. V temni sobi, kjer je blagajna te uprave, so se vrtili dolgo časa vsakoletni vojaški nabori za ljubljansko okolico, izvezli vrhniški sodni okraj. Po dograditvi Meštrnega doma (1899) in njegovi izročitvi najrazličnejšim namenom so začele naborne komisije v njem izbirati sposobne za vojaško službo tako med okoliškimi kakor mestnimi in

Hišni posestniki — hodniki — pasanti

Zanimiva odločba vrhovnega sodišča

Po določbi §-a 75 cestnega policijskega reda za mesto Ljubljano so hišni posestniki dolžni hodnike pred svojimi hišami ograditi, kadar sneži in jih posipati s peškom, pepelom ali žaganjem, kadar polene. Namen te določbe je, da pasanti lahko varno hodijo po hodnikih, seveda s previdnostjo, ki je posebno pozna potrebna. Hišni lastnik je odškodninski odgovoren nasproti pasantu, ki se je pred njegovo hišo ponesrečil, ker je spodrsnil na polzskem snegu, ako hodnik ni bil pospravljen, ali zaradi poledice, ako hodnik ni bil predpisno posut. To pa tudi, ako je svojemu hišniku ali postrežnici ali kakemu drugemu uslužbencu z vso skrbnostjo naročil, naj pazi, da bo hodnik vedno v redu.

Vrhovno sodišče je namreč v pravdi poškodovanca A proti hišnemu lastniku B razsodilo v tem smislu, da je B kot hišni lastnik odgovoren za škodo, ki je nastala Aju, ker hodnik ni bil predpisno posut oz. posut in se je telesno poškodoval. Hišni lastnik namreč odgovarja za krivdo in kršitev cestnega reda po hišniku, ki je bil poverjen s tem, da osnaži hodnik. Lastnik sicer ni obvezan, da hodnik sam oskrbuje, snazi in posipa, toda hišnik opravlja vse to pod njegovo civilno odgovornostjo. Obveznost hišnih lastnikov iz § 75. cestnega reda, je postavljena v splošnem interesu. Poedini pasant nje izpolnitve sicer ne more izsiliti naravnost proti hišnemu lastniku, toda ta obveza je postavljena prav v korist in v interesu pasantov. Hišni lastnik torej jamči nasproti javnosti za krivdo oseb, ki se jih poslužuje za izpolnitev. Zakaj naj bo obvesto manj zaščiten kot pa posameznik? Cestni policijski red sicer res nalaga le lastniku hiše obvezo, da vzdržuje v zimskem času hodnik v predpisnem stanju. Seveda pa takega dela vobče ni dolžan sam opravljati, temveč se sme poslužiti drugih oseb. Vendar je napačno mnenje, da s tem, če z vso potrebno skrbnostjo izbere namestnika, nastavi hišnika ali oskrbnika, ni več nasproti javnosti odgovoren in da nosi odgovornost nasproti javnosti hišnik. Čeprav po določbi § 75. cit. reda ni obvezan, da sam izvrši snazhenje, vendar se izvrši čiščenje po hišniku pod gospodarjevo (civilno) odgovornostjo.

Ne more biti dvoma, da hišnik, poverjen s čiščenjem hodnika, opravlja posle hišnega lastnika, ko je taka dolžnost navezana baš na dejstvo lastnika hiše in je zato glede hišnega lastnika prvenstvena. Ni uvideti, zakaj naj bi zakon obvezo iz pogodbe nasproti določeni pogodbeni stranki glede izpolnitve po namestniku bolj in strožje zaščilil, kakor obvezo nasproti celi vrsti ljudi (pasantom), v katerih korist in interesu je gotova dolžnost ustanovljena in postavljena. Ne more se reči, da je poedini pasant tretja, neudružena oseba, ko je predpis napravljen prav pasantom v zaščito.

Hišni lastnik torej jamči pasantu za poškodbo, ki se mu je zgodila zaradi tega, ker je hišnik ali drug namestnik zameril ogradnjo, snazhenje in posipanje hodnika, prav tako kakor je n. pr. naročitelju odgovoren krojač, ki ne izdelava obleke sam, temveč jo da izdelati svojemu pomočniku, pa jo ta pokvari.

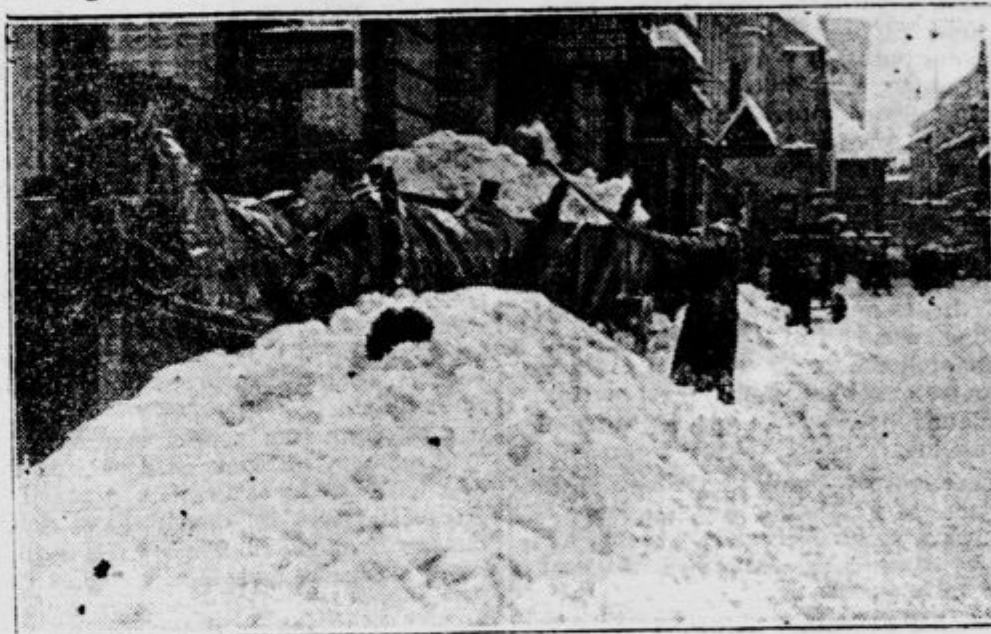
Kdor torej ne ustreza določbi §-a 75. cestnega policijskega reda za Ljubljano odgovarja za krivdo svojega namestnika tako kakor za svojo, dasi poškodovanec ni z njim v nobenem pogodbenem razmerju.

To stališče vrhovnega sodišča je s socialnega vidika povse pravilno. Kako naj sicer pride pasant, ki je na neočistnem ali neposutem hodniku spodrsnil in si pri padcu zlomil roko ali nogo, do tega, da naj išče odškodnino pri (običajno revnem) hišniku?

Pri vsem tem je zanimivo, da se je dumajsko vrhovno sodišče postavilo na nasprotno stališče, da namreč hišni lastnik ne odgovarja za krivdo ali nebržnost svojega hišnika ali namestnika, ako je pri nastavitvi postopal previdno in ako ga je nastavitelj nadzirjal. Razpravljanje o tem, ali je teoretično pravilna ena ali druga razlaga zakona, pa spada v strokovni list »Slovenski Pravitnik«.

dr. A. S.

Ljubljana pod debelo zimsko odejo

Naslov nam je snega, da ga imata dovolj mesto in pokrajina. Tri dni je snežilo, da so ljubljanske strehe pokrite s 40 cm debelo plastjo, po ulicah pa so zaenkrat še cele barikade, ki jih mestni delavci naglo odstranjujejo. Tri dni je skoraj vzdržno snežilo, še v petek zvečer so se opetale snežinke po zraku. Z dežele nam poročajo, da je snežena plast marsikd še večja kakor v Ljubljani. Na Blokah in na Kočevskem ga imajo kar blizu enega metra.

Sneg je prišel res nekoliko pozno, vendar si bo zemlja še lahko odpočila za novo rast. Po jutranji temperaturi —5,2° C se je živo srebro v petek čez dan dvignilo na —2° C in v sobotnem jutru smo zabeležili —5° C. Upajmo, da še ne bo tako kmalu nastopila odjuga, ki bi nam prinesla zgolj brozgo in hripi. Kar nam je snega odveč, ga bomo že sami spravili z ulic. Naša slika nam kaže, kako roma voz za vozom z ljubljanskih ulic proti Ljubljani.

Zanimivosti pri obnovi kapitelske cerkve

Novo mesto, 14. januarja.

Prva in najvažnejša etapa restavracijskih del pri novomeški kapitelski cerkvi, t. j. osuševalna dela, je bila letos pozno v jeseni zaključena. Izvršena drenaža odlično deluje, prav tako izborna deluje tudi prezračevanje, tako da je cerkveni zid severne kriptne stene že močno osušen. Za izvršitev drenaže je bil izbran poseben način, ki temelji na pravih obojestranskih osuševanju in prezračevanju zidov prav od temeljev pa do višine zunanjega terena. Zato je bil napravljen na zunanji strani zidu drenažni jašek, širok 70 cm, ki sega do kriptinih temeljev. Dno jaška je že pod

tlakom kripe. Jašek je na tereni strani obdan z močnim betonskim zidom, ki zaščuje zemljo. Cerkevne stene, ki so bile na zadnji strani popolnoma odprte zraku, na notranji strani pa je bil odstranjen ves omet, so počno zidali. Ker so bile kriptne stene na treh krajih prebite in so v stenah napravljeni preduhi, skozi katere bo stalno krožil zrak, ki prihaja v prezračevalni jašek skozi prezračevalne luknje v ploščah, s katerimi je jašek prekrit, bo prezračevanje stalno in se bodo stene popolnoma osušile.

Moderno izvršena drenaža zabranjuje vsako nadaljnje zamakanje prezbiterskega

zidu z vodo, ki je do zadnjega časa pronikala v stene skozi zemeljske plasti, da so bile vse razmočene in je bila velika nevarnost za vso zgradbo. S tem je absolutno zagotovljena vrednost stavbe brez vsakega asfalta ali katrana. K temu so seveda pripomogli tudi novi žlebovi, ki so po dolgih desetletjih zopet nameščeni na prezbiterski strehi.

Prezračevalni jaški so opremljeni tudi s potrebno kanalizacijo, ki je izpeljana po betonskih ceveh skozi oporni zid kapitelske ploščadi v cestno kanalizacijo. S tem je preskrbljeno za takojšen odtok vsake vlage, ki bi se v jašku nabrala. Letos so bili izvršeni trije jaški. Najdaljši in najgloblji je tisti, ki se prične pri skrajnem oporniku ob stikališču cerkvene ladje in prezbitarija ter teče do temeljev podprtega opornika. Globok je 5,30 m. Oba ostala jaška sta precej krajša in bolj plitva. Jaške prekrivajo plošče iz armiranega železobetona. Te plošče leže na cerkveni strani v ležišču, ki je vseeno v stani cerkveni zid, na drugi strani pa na opornem zidu. Plošče, ki so vidne in bodo take tudi ostale, so prebite vsaka na štirih mestih. V tukuje so vedle močne bakrene prezračevalne mreže. Vse druge plošče so že zasute s prstjo. Pri teh delih je bil teren neposredno ob prezbitariju na nekaterih mestih znižan skoraj za en meter. Prav tako je zniževan tudi prostor na južni strani prezbitarija, zlasti pri zakristiji. Z odkopom so bili zidovi oproščeni odvečne zemlje, s čimer je cerkev tudi v lepotnem pogledu pridobila, saj so se pokazali do sedaj dolga leta skriti podzidki in oporniki, zaradi česar je vsa stavba zrastle in dobila pravo razmerje. Zunanjsčina cerkve je dobila s tem nekaj svoje okrajne lepote nazaj.

S temi deli je zopet zagotovljen obstoj stavbe za nadaljnja stoletja, mestu pa je ohranjen močan umetniški spomenik in ponosna dediščina pozitivnih dedov. Pomladi se bodo dela nadaljevala predvsem v notranjosti cerkve. In kakor je bil prvi del restavracijskega programa končan po zaščiti, uvidenosti in delavnosti nekaterih ljudi in oblasti, tako, upajmo, bo uresničen tudi drugi del tega programa, ki določa obnovitev lepote strani cerkve. Po mnogih nesmiselnih prezidavah in preslikavanju je posebno v drugi polovici 19. stoletja cerkev mnogo izgubila na svoji pristni lepoti, opri na logični gradbeni sistem gotike arhitekture.

Za ohranitev kapitelske cerkve kot enega izredno važnih umetniško zgodovinskih spomenikov, ki je izvršen med našo najpomembnejšo arhitekturo iz dobe visoke gotike in katerega pomembnost sega daleč preko kraja, kjer stoji, se je spomeniški urad zavzel z vso močjo.

Da pa je bilo mogoče izpeljati prvi del programa in da bo tudi nadalje mogoče uresničiti vse načrte, kajti veliko delo zahteva poleg velikih denarnih sredstev tudi obilo skrbi in velike odgovornosti, je bilo nujno potrebno sestaviti poseben odbor, ki mu predseduje g. prof. Karel Cenz kot župnik in rektor cerkve. Kapitelj zastopa v odboru g. kanonik Ivan Sešek, mesto pa župan g. dr. Marjan Polensek in podžupan g. Josip Turk. Konservatorja zastopa v odboru njegov pomočnik za Dolenjsko g. prof. Jože Gregorič.

Vse načrte za celotno restavracijo je izdelal inž. arh. Marjan Mušič, zidarska dela je prevzelo domače stavbeno podjetje Martin Hočevar, kleparska dela pa kleparska delavnica Agnič iz Novega mesta. Vsa dela je nadzoroval zastopnik konservatorja gosp. prof. Gregorič. Nadaljevanje del, ki so zavezala tako nepričakovano velik obseg, je v prvi vrsti omogočila izdatna podpora Visoke komisariata. Prej omenjeni odbor je tudi sklenil izvesti po mestu nabiranje ak-

cije za kritje stroškov. V ta namen ima še od oblasti potrjeno dovoljenje in se bo nabiranje prav kmalu pričelo.

V dosedanja restavracijska dela pri cerkvi spada tudi popravilo stranskega stopnišča od mežnarje do cerkve, ki je bilo že zelo slabem stanju. Sedaj je stopnišče opremljeno in je dobilo prav lepo arhitektonsko obliko. Tako je že sedaj okrog kapitelske cerkve lepo, še lepše pa bo, ko bo za prezbitarijem dožidan oporni zid, ki bo stekel vzdolž kanoniških vrhov in bo vsa odvodna zemlja, ki je nakopičena za cerkvijo, izravnana v global za prezbitarijem ter preurejena v lično ploščad, po kateri se bo do cerkve vila dva metra široka pot.

Med zanimivosti kapitelske cerkve spada gotovo tudi novo odkopani gotski kip, ki je bil viden v hodniku proti ob vratih, ki vodijo v tako imenovano hišerno. Kip, ki ga je dal izkopati g. Gregorič, je relikvirijski in predstavlja poprsje nekega svetnika. Kip je kamniten in odlično delo iz začetka 15. stoletja. V prsih ima vdolbino, v kateri so bile nekoč spravljene relikvije svetnika, ki ga kip predstavlja. V dobi ko je bil kip izklesan, je bila navada, da so bili relikvirijski postavljani na oltarju. Najdeni relikvirijski bo postavljen v cerkveni muzej.

Moda in dom

Lepo perilo

Lepo perilo je sen sleherne ženske, toda sen, ki se ne izpolni vedno. Kajti mnoge ženske si utvarjajo, da je lepo perilo razkošje, ki si ga more malokatera privoščiti. A kakor povsod, kjer lahko govorimo o modi, je tudi pri perilu poglavita zadeva

okus, ki se družijo s spretnostjo in iznajdlivostjo. Ni treba, da bi bile ravno bogate, pa si vendar lahko omislamo razkošje ljubke, zapeljive nočne srajce ali pižama, ki je topla in elegantna hkratu. Najlepše, najbolj trpežno in tudi najdragocenejše perilo je tisto, ki si ga izdelamo same po dobrih kroju, kakršnih dobimo nešteto v modnih časopisih za perilo. Nekaj ur večernega dela pri topli peči, nekaj vbovljajev z iglo — in novi nočni srajci smo obrobile predprsnik z vijugasto zaviti programi iz pralnega krep satina. Prav tako malo dela zahteva veliki, slikoviti monogram na žepu zimske pižame. Vse to so malenkosti, ki dajo perilu neakosno osebnost, ljubko noto in zahtevajo od nas malo časa ali stroškov!

Za staro in mlado

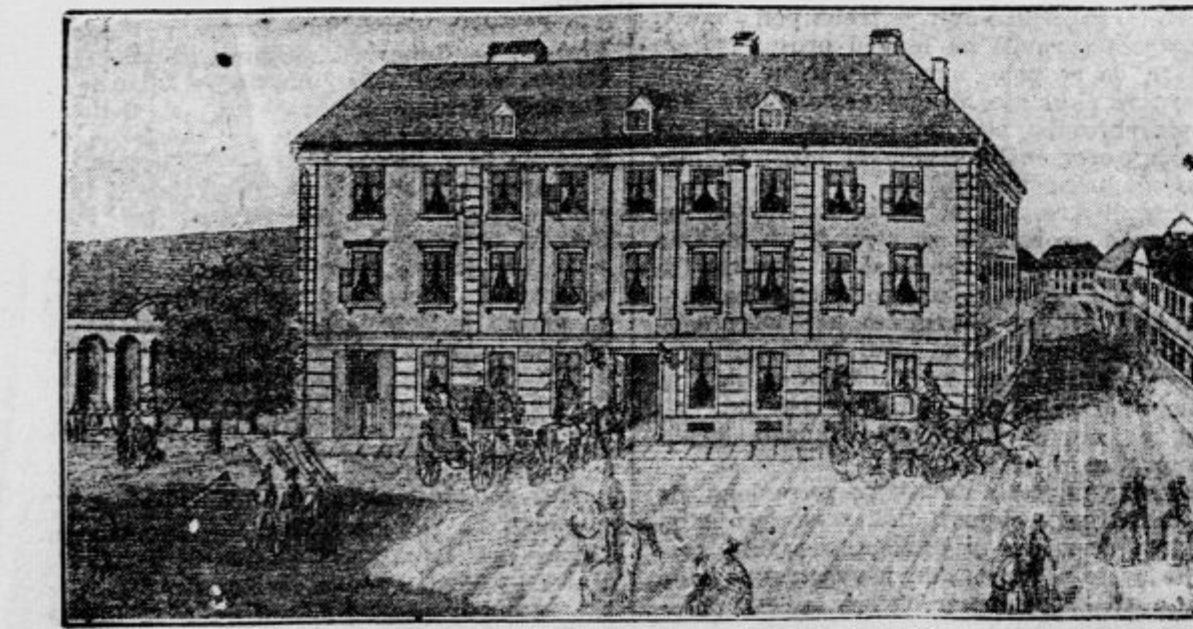
Preproste obleke se podajo sleherni starostni dobi, kajti preprosto obleko lahko nosi petnajstletna deklica kakor tudi starjša gospa, ki bi lahko bila prava stara

mati. Le v barvi obleke poudarimo razliko — dočim si mlada gospodična lahko privoščijo živobarvno ali svetlo blečo, mora starejša gospa ostati pri črni in temnih tvirih. Evo treh oblek, kakor jih imamo radi! Prva ima visok vrtni izrez, okrasimo pa jo z redkimi gubami, druga je sivovala in obšita z debelo nitjo ali trakom v kontrastni barvi kakor kak usnjen jopič, tretja pa je dekliška oblečka za vsakdanjo uporabo doma in v šoli ter ima lakast pas in ozek ovratnik iz barvastega žameta.

Kakšni so vaši zobje?

Verjemite ali ne: poglavje zob je izmed najbolj važnih v higijeni in lepotni negi. Predvsem: vsako od nas, zlasti pa negovana žena, si mora očistiti zobe jutraj in zvečer. In sicer z zelo trdo krtačo! Vsek tednik enkrat pa si očistimo zobe s sodo bikarbono ali z lesnim ogljem, ki ga zdrobimo v prah — tako postanejo naši zobje lepo beli. In vsakdo od nas mora premagati strah pred hudim »bav-bavom«, zobozdravnikom, in si vsaj enkrat na leto pustiti od njega pregledati zobe, odstraniti zobni kamen in očistiti zobno sklenino. Majhna lepotna skrivnost: Po čiščenju zob si jih dobro obrisate s suho brisačo; čistejši in bolj beli bodo na pogled. In ne pozabite enkrat na dan temeljito grgati!

Mahrova hiša in nekdanja glavna stražnica

Kronika

• **Genovežanka odlikovana na Ducejev predlog.** Med prvimi letalskimi napadom na Genovo je bil ranjen neki topniški kapitan v trenutku, ko je prečkal trg Caricamento. Lestnica restavracije Irma Colli Ponte, ki ima prostore na imenovanem trgu, je bila prav tedaj n poti v zaklonišče z možem in dvema otrokoma. Ko pa je zagledala na tleh ranjenega častnika, mu je ne glede na nevarnost za lastno življenje priskočila na pomoč ter ga navzlic treskanju bomb odpeljala na varno. Ko je Duce izvedel za junaki primer te žene, je odredil, da se mora go. pa Colli odlikovati s srebrno kolajno za civilne zasluge. Te dni ji je bila kolajna vročena.

• **Umetniki proti barbarskemu uničevanju.** Fašistični sindikat za lepe umetnosti v Milanu je imel te dni sestanek, na katerem je izrekel ogorčenje nad barbarskim uničevanjem italijanskih mest in umetniških spomenikov po sovražnih letalskih napadih.

• **Trečja srebrna kolajna.** Uradni list rimske vlade od 12. decembra objavlja podelitev tretje srebrne kolajne za vojaške zasluge kapitanu-pilotu Pietru Volonteriju iz Monze. Mož je bil pred tem že dvakrat odlikovan s srebrno kolajno, enkrat z bronasto kolajno, dvakrat pa s križcem za vojaške zasluge. Vojaško poročilo naglašja, da se je kapitan-pilot Volonterio ponovno izkazal kot poveljnik eskadre za bombardiranje sovražnika.

• **Junaska smrt italijanskega oficirja.** Iz Rima poročajo, da je padel na afriškem bojišču poročnik Stefano Macchi di Celle. Macchi je bil ob izbruhu vojne v Argentini, kjer ima svoja posestva. Čeprav ni bil podvržen vojaški dolžnosti, je takoj odpotoval proti domovini. V ta namen si je preskrbel lažni potni list ter je tvegaval nevarno vožnjo. Srečno je ušel sovražnim kontrolam na morju, v Italiji pa se je dal uvrstiti v oddelke padalcev. Na žalost so ga morali od tam odpustiti, ker je bil kratkega vida. Nato je bil dodeljen k avtomobilistom, kjer je služil po zgledu mnogih drugih plemenitajev. V tem svojstvu je padel na bojišču v Vzhodni Africi.

• **Kardinal Ascalesi pri ranjenih v Napoliju.** V tork, 12. januarja, je obiskal kardinal Ascalesi, nadškof v Napoliju žrtev zadnjega letalskega napada v tem mestu. Mudil se je posebno dolgo v bolnišnici Pellegrini, kjer se je pomudil tudi ob truplih ubitih zadnjega letalskega napada.

• **Branilec prelaza Halfaja umrl.** V angleškem ujetništvu je dne 22. decembra lani preminil poveljnik oklopnega grenadirskega bataljona major Viljem Breda. Breda je bil v letu 1933. pozvan v Nemško akademijo.

• **Solunska univerza je izpolnjena.** Grška univerza v Solunu je bila nedavno izpolnjena z medicinsko in teološko fakulteto. Zapriseda profesorjev se je izvršila ob navzočnosti grškega ministrskega predsednika. Solunska univerza ima sedaj medicinsko, teološko, filozofsko, pravno in kmetijsko fakulteto.

• **Glasbeni maj v Firenzi.** Spored za letošnje glasbene prireditve v maju je že določen. Obsega kratno uprizoritev nove Pizzettijeve opere, na novo naštudirano Mozartovo »Idomeneo«, Wagnerjev »Parsifal« in Verdijev operi »Don Carlos« in »Aïda«. Nadalje bodo izvajali Bachovo Mašo v h-molu, v načrtu pa je tudi izvedba najnovejšega dela Karla Orffa.

• **Romunska knjiga o Italiji.** V Bukarešti v založbi Cugetares je izšla nova knjiga pisatelja Alessandra Marcuja z naslovom »Aspetate italiane«. Knjiga podaja vtise rumunskega potnika iz Italije. Italijanski listi hvalijo, da se Marcujeva publikacija odlikuje po živahnosti, toplini, zgodovinskih podatkih in literarni obliki, kakor tudi po modernem realizmu opazovanja.

• **Obramba pred zračnimi napadi.** V vseh italijanskih mestih razdeljuje zadnje mesece pesek za gašenje požarov ob letalskih napadih. Pesek razdeljuje posebne komisije, ki obiskujejo zlasti bč, izpostavljene h š. Kakor poročajo italijanski listi, so bile hišnim gospodarjem skoraj povsod že dodeljene potrebne količine peska, da bo prebivalstvu v primeru potrebe takoj pri roki.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 17. januarja ob 14. uri: Oče naš... Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. Ob 17.30: Deseti brat. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.

Ponedeljek, 18. januarja: Zaprto.

OPERA

Nedelja, 17. jan., ob 11: Angel z avtom. Mladinska opereta. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. Ob 16. uri: Thais. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Ponedeljek, 18. januarja: Zaprto. Torek, 19. januarja ob 17: Beg iz seraja. Red A.

Sreda, 20. januarja ob 17: La Boheme. Red Sreda.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 17. JANUARJA 1945-XXI

8.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 8.15: Koncert organista Domenica D'Ascolija. 11.00: Prenos pete mase iz bazilike Presv. Oznajenja v Firenzi. 12.00: Razlaga evanĝelija v italijanski (p. G. B. Marino). 12.15: Razlaga evanĝelija v slovenski (p. K. Sekovanič). 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Komorna glasba. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovenski. 13.20: Lahka glasba. 14.00: Poročilo v italijanski. 14.15: Koncert radijskega orkestra in Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Šijanec. Slovenska glasba. 15.00: Poročila v slovenski. 17.15: Inž. Muck Otton: Zakaj je molzna kontrola potrebna. Predavanje v slovenski. 17.35: Pesmi in nap. 17.45: Lahka glasba. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Lahka glasba. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.45: Filmsko glasbo izvaja orkester, vodi dirigent Segurini. 21.15: Koncert tria Šlajs-Burger-Lipovšek. 22.00: Predavanje v slovenski. 22.10: Koncert Adamičevega orkestra. 22.45: Poročila v italijanski.

• **70 letni morilec.** V noči na 10. januar je 70 letni Albin Zezula v Znojmu najprej ustrelil 55 letno Ano Schwarzovo, potem pa izvršil samomor. Poizvedovanja policije so ugotovila, da je Zezula, ki je stanoval pri Schwarzovi, svojo najemnico že del časa nadlegoval z ljubezenskimi ponudbami. Schwarzova ga je vedno zavrnila. V usodni noči se je Zezula splazil v sobo Schwarzove in jo med spanjem ustrelil v glavo. Nato je odšel v svojo sobo in se tudi sam ustrelil.

• **Smrt stoletne ženske.** V milanskem inštitutu Palazzo je umrla Giuseppina Benini, vdova Meda, ki se je rodila 13. junija 1841 ter je ućakala lepo starost 100 let, 9 mesecev in 7 dni. Pokojnica je izvrševala 33 let natakarsko službo in se je zatekla v inštitut Palazzo šele pred dvema letoma. Do zadnjega je starka ohranila duševno svežost. Pred smrtjo jo je bolezen položila v posteljo samo za 7 dni, pa še ta čas je ženska vstajala in hodila iz sobe v sobo ter si krajšala čas v pomenkih s sosedi.

• **Poključna cena za vojake na tramvaju.** Po zgledu drugih italijanskih mest je tudi uprava milanskega tramvaja napravila sklep, da imajo vojaši v uniformi pravico do polovične voznine na vseh njenih tramvajskih pregoih.

• **Kdo sme potovati v avtomobilu?** V četrtek, 14. januarja, so bile uveljavljene nove odredbe glede potovanja civilistov na avtomobilskih progah v Italiji. Odredbe so v skladu z ministrskim dekretom od 27. novembra 1942., ki določa, da se smejo voziti z avtobusi v prvi vrsti osebe, ki obhajajo v službo, poleg njih dijaki, ki obiskujejo predavanja, nadalje kmetovalci, inštrijci in trgovci, ki lahko dokažejo upravičenost potovanja. Dovoljen je prevoz z avtomobilu tudi v primerih nujnih družinskih potreb, vendar morajo vsi potniki imeti zadavne izkaznice, katere izdajajo domače občine.

• **15 centimetrov snega v Milanu.** Listi poročajo, da je v Milanu to zimo letos že trikrat snežilo in sicer je zadnji snežni mež prinesel 15 cm snega. Sneg seveda pridno kidajo in odvažajo z ulc.

• **Trafikanti ne smejo lagati.** V Rapallu so ostali kadilci proti koncu prve polovice januarja skoraj brez tobaka, kajti v vsaki trafikli, ki so jo obiskali, so jim povedali, da so »cigarete že pošle«. Policijska oblast je to izvedela in odredila preiskavo ki je pokazala, da so nekateri trafikanti res razprodali vse zaloge, dva pa sta skrila tobak, cigare in cigarete. Oba sta bila aretirana. Pri zaslišanju sta se izgovarjala, da sta zadržala količine tobaka za svoje stalne odjemalce. To pa je po monopolističnih predpisih prepovedano, ker so tobaki izdelki na prodaj vsakomur, dokler so na zalogi.

• **Zimsko vreme v severni Španiji.** V severnem in sredozemskem delu Španije razsajajo zadnje dni huhi viharji. Več ladij je bilo prisiljenih zateči se v pristanišče, nekatere pa je vihar vrgel ob čeri in na obalo. V okolici Alcantara je burja izruvala mnogo dreves in telegrafskih drogov.

• **»Super« čez ustreza Vaši želji po pravem ruskem (kolonijalnem) čaju.**

IZ LJUBLJANE

• **Nova grobova.** Po daljši mučni bolezni je v častitljivi starosti 87 let izdihnila svojo plemenito dušo bivša posestnica in gostinčarica g. Fani de Schiava, vdova Kpitara, rojena Deislinger. Na zadnji poti jo bodo spremlili v nedeljo ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah in položili v rodniško grobnico pri Sv. Križu. Maša zadušnica se bo darovala v soboto 23. t. m. ob 7. v cerkvi Sv. Petra. — V Ribnici je v visoki starosti 87 let preminila g. Rozalija Burjeva, po rodu Pustova, mati soproge dr. Marčiča. K večnemu počitku bo pokojno položili v nedeljo na pokopališču v Ribnici. — Naj v miru počivata! Svojem izrekanu naše iskreno sožalje!

Šopek cvetja na grb

Padel je sneg, brila je burja okoli oglov in cvetele so ledene rože, ko smo spremili pred letom dni k večnemu počitku nepozabno, po vsej soseski znano in spoštovano gospo, trgovko in ženo gostinčarja Marijo Malgajeva. Bila je eden izmed tistih ženskih likov, ki ostajajo v spominu in v zgodnjem lebd nad nami.

Draga Marija! Se mlada, polna želja in nesebičnega dela, tiha in vedno ožojnih potez, kakor si bila, si stala med nami vprav do zadnjega. Nihče ni slutil, da ugaša luč, da že pojava plamen Tvojeje življenja. Vsa prevzeta goreče materinske skrbi in ljubezni za družino in dom, prijazne postrežljivosti svojim odjemalcem in gostom, si našla vedno dobro besedo in imela odprte roke za trepečega bližnjega. V tem si pozabljala sebe. Nisi utegnila priskočiti svojim bolečinam in svojemu lastnemu trpljenju. Socialno usmerjena si hodila široko pot dejavnosti in globokega razumevanja tuje bolesti; a le tesna in ozka je bila steza Tvojeje lastne življenja. Najčistejša miselnost v izrazu spoznanja in izpolnjevanja dolžnosti — to je dika in dostojanstvo žene!

Se vidimo ostro zarezano potže trde borbe matere; a tudi izza te ostrih milo sevajočih nebeski smehljaj, spokojne sprostitve duha v objetu poslednjih neskončnih skrivnosti življenja.

Se vidimo Tvoj nevzdržno snivajoči lik v razkošju duhtečega cvetja. En sam dih pomladi v zasneženi in hudi zimi. V naročju tužne pestrosti pa mirno valujoči in v žaru luči vplajajoči odsev prelestnega sveta mogočnih obrisov kakor iz prozornega marmorja izklesanih ledenih rož. Nisi videla, nisi čutila več vse te zemске minljivosti. V nadzemskem življenju poveljuje le eno — nesmrtnost duhovnih vrednot, skritih v velikodušnih žrtvah.

Padel je sneg. Pritajeno ihtenje in votlo bobnenje prsti se je izgubljalo v somrak gluhe tišine. Bele snežinke, drobne in lesketajoče, so se lovile po zraku in šepetale ono večno krožečo pesem bolečih slovesov. In četudi strašna, neizprosna in tako temna stoji nema smrt pred človekom — poznamo tolažbo. Iz globine molka črne zemlje in iznad žejne šile smrti se dviga in zrcali v vsej jasni velika misel, polna utehe in blaženosti: Vekovito je življenje duha.

Malči Osredkarjeva.

• **Maša sadušnica za pokojnih tovariših akad. slikarjem prof. Ivanom Vavpičem** bo darovana v sredo 20. t. m. ob 8. v frančiškanski cerkvi pri oltarju arca Jezusovega. Društvo slovenskih likovnih umetnikov vabi vse znance in prijatelje ter ljubitelje njegove umetnosti, predvsem v Ljubljani bivačaje stanovske tovariše, da se številno udeležijo gori javljene zadušnice. Izkažimo mu zvestobo za zvestobo; oddolžimo se njegovemu spominu zaenkrat s tem, da številno zbrani v tihi molitvi prosimo Vsemogočnega za večni pokoj njegove duše. Pridite! Odbor

• **Vodnikova pratika za leto 1943.** Je pošla. Na zalogi ima Vodnikova družba samo še povest Janka Kača »Na novinah«. Ker se še vedno oglašajo v družbeni pisarni člani, ki bi radi imeli letošnje knjige, je družba pripravljena ponatisniti Vodnikovo pratiko za leto 1943., ako se javi najmanj pet sto članov. Prijaviteli se je treba najkasneje do 20. januarja t. l. in plačati članarino 17 lir. Prijave sprejemajo: družbeno pisarna, Puciničeva 5 (poslojpe Narodne tiskarne), prvo nadstropje, Knjižarna Tiskovne zadruge, Selenburgova 3 in Knjižarna Učiteljske tiskarne, Frančiškanska 6.

• **Podpornemu skladu za slepe na zavodu za slepe otroke v Kočevju** so darovali: g. Anton Prelog, trgovina pisalnih strojev, Ljubljana, 300 lir; g. Franc Prelesnik, trgovec v Kočevju, 110 lir; gg. Joško in Jožica Šubert in ga. Francka Kajfež iz Ljubljane po 100 lir. — Vsem navedenim dobrotnikom slepe mladike iskrena hvala!

• **Jutri, v ponedeljek 18. t. m. bo v veliki filharmonični dvorani prvi klavirski koncert letošnje sezone.** Koncert bo izredno pomemben, tako po umetniku, ki ga bo izvajal, kakor tudi po umetno sestavljenem sporedu, ki nam prinaša staroklasične, romantične in tudi moderne skladbe. Izvajalec, pianist Gino Gorini, je umetnik velikega formata, ki uživa veposvodo izreden sloves kot sijajen interpret klavirske literature različnih dob in narodov. V tem pravcu je sestavljen tudi sporel njegovega prvega umetniškega koncerta v Ljubljani. Najprej ima na sporedu dvojce točk iz staroklasične glasbe, in sicer tri Scarlattijeve Sonate ter Bachov Preludij in fugo v Es-duru v prireditvi slavnega Busonija. Srednji del koncerta nam bo dal Brahmsovo Balado v h-molu, dve kratki skladbi Francoza Debussyja, in sicer Odevis v vodi in Golliwogov ples. Dalje umetnikovo lastno skladbo Sonato ter Casellova Dva rčerkara na lne Bach. (Rčerkar je kontrapunktična glasbeno oblika, ki je bila v navadi pred razvojem fuge). To delo je tembolj zanimivo, ker je zgrajeno na 4 tone; b, a, c, h. Zaključni del Gorinijevega koncerta pa je Chopinova Fantazija op. 49. Znamenito delo nesmrtnega glasbenega velikana, katerega pač ne moremo pogrešati na nobenem klavirskem koncertu. Na Gorinjev koncert že prav posebno opozarjamo vse glasbo ljubive občinstvo in vabimo na obisk. Začetek koncerta bo točno o 1 pol 7. uri v veliki filharmonični dvorani. Predprodaja v knjižarni Glasbene Matice.

• **Preselevec. Odvetnik dr. Ivo Benkovič** in zagovornik pred civilnim in vojnim sodiščem v Ljubljani se je preselil v Puharjevo ulico 14.

• **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo opravljal od sobote od 20 do ponedeljka do 8 zjutraj mestni zdravnik dr. Debelak Gvido, Bleiweisova cesta št. 62.

• **Imetniški generatorjev, pozor.** Za Vaše generatorje dobite fino rezljano lesno slamo v Kolodvorski ulici 3 na dvorišču.

• **Gospodinje, nabavite si pravačasno Gospodinski kolekar za l. 1943-XXI-XXII.** Brez Gospodinskega kolekara vam bo težko gospodinjiti. Razen gospodinskih tabel obsega kolekar tudi nove kuhinjske recepte, primerne za sedanjí čas. Dobi se v Knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ul. 3.

• **Obvestilo vsem, ki se učijo modernih jezikov.** Velik pripomoček pri učenju tujih jezikov so jezikovne šole na ploščah slovitih profesorjev po praktični metodi. Uspešno nam je dobiti še nekaj izvodov takih šol, in sicer: za italijansko, nemščino, angleščino itd. Vabimo cenj. interese, da se čimprej zglase, ker imamo le nekaj izvodov. Everest, Prešernova ul. 44.

Neveste in ženini!

Najlepši spomin Vam bo lepa fotografija, ki jo na željo poveča in moderno uokvirimo v **STUDIO POTRČ**, Selenburgova 6.

Moderni posnetki. — Barvna fotografija.

• **Tvrdo EVEREST sporoča cenjenim interesantom,** da je dobila iz Castelfidarda izborne harmonike po konkurenčnih cenah ter vjudno vabi vse interese na brezobvezni ogled.

S krompirjem je treba pravilno ravnati

S poskusi se je dognalo, da krompir prenese tudi nekaj stopinj nad ničlo, ne da bi pri tem trpela njegova semenska vrednost in ne da bi se pri tem za veliko zmanjšala njegova okusnost. Najvišja temperatura, ki ne škoduje krompirju, je okoli —3° do —4° C, kar se da razlagati na ta način, da krompirjevi gomolji kot živi organizmi dihaajo in proizvajajo toploto. Pri dihanju nastajajoča toplota je razlog, ki preprečuje, da bi krompir že pri —3° do —4° C zmrazil, vžle temu, da je ledišče sekca v stanihah krompirjevih gomoljev že pri —0.5° C. Z dihanjem proizvedena toplota je lahko prav velika, ker v velikem kupu spravljene krompirje proizvajajo toliko toplote, da se krompir močno segreje, zaradi česar ni priporočljivo shranjevati ga v visokih kupih, toplih kletah ali v drugih gorkih prostorih.

Kakor je toplota pri jesenskem spravljenu krompirja nezaželena, je pa zelo koristna pri prevažanju krompirja pozimi. S primeranim pakiranjem namreč lahko zadržimo toploto v notranjosti vagonov, da se preveč ne ohladijo. Najboljši strokovnjaki v zimskem pakiranju krompirja so Danci. Poglejmo način njihovega pakiranja. Pod in stene vagonov opazijo 10 do 15 cm debelo plastjo slame in lepenke, da preprečijo uhajanje in dovod zraka. V tak opremljen vagon naložijo krompir v papirnatih vrečah po 50 kg. V izredno hudih zimah pa zavarujejo pošiljko še s tem, da

In viaggio del Re Imperatore in Sicilia: le entusiastiche accoglienze delle popolazioni. Potovanje Kralja in Cesarja v Siciliji: navdušeni sprejemi s strani prebivalstva

• **Potrebuje inštruktorja?** Potem poiščiite Novi trg 5, kjer diplomirani filozofi pripravljajo dijak(e)-nje srednjih in meštanskih šol iz vseh predmetov za šolo. Dopoldne od 9. do 11. popoldne od 3. do 5. Honorar nizek. Poskusite prvi mesec in prepričali se boste o uspehu! — Prijavljanje dopoldne in popoldne. Novi trg 5-III. S prijavo pohaite, ker je število omejeno.

• **Učite se strojepljanja!** Novi eno- dvo- in trimesečni tečaj prične dne 18. in 19. januarja. Najuspešnejša desetprstna učna metoda. Specialna strojepljanska šola: največja moderna strojepljanska, stroji raznovrstnih sistemov. Novi prospekti s slikami brezplačno na razpolago. Vpisovanje dnevno: Trgovska učilišča »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

• **Nesreče. Hlod je padel na desno nogo tovarniškemu delavcu Francu Kočevjarju** iz Ljubljane in mu jo zlomil. Pri cepljenju drv je odletelo poleno 18 letnemu sinu posestnika Jakobu Rojcu iz Žužemberka in levo oko in mu ga nevarno poškodovalo. V desnico se je hudo vrezal Franc Klančar, ko je brusil nož. Pes je ugriznil v nogo 10 letnega dijaka Dragana Sokliča iz Ljubljane. Ponesrečenec so nudili zdravniško pomoč v ljubljanski splošni bolnišnici.

• **Če vam zamrzne vodovod, se oglasite v GOSTILNI »PRI KMETU«, kjer sprejema naročila za trdvo MIHELIČ ali v pisarni, Kavškova ul. 18, Šiška.**

Klavirski koncert pianista G. Gorinija

Glede na jutrišnji koncert pianista Gorinija nam je dal strokovnjak nekaj pripomb o skladbah, ki so na sporedu.

Spored slavnega pianista Gorinija obsega skladbe raznih slogov in dob. Zastopani so na njem italijanski čembalisti, ki so se odlikovali z jasnostjo, živahnostjo in formalno preglednostjo svojih del. Zlasti Domenico Scarlatti je eden njihovih najboljših predstavnikov, saj njegova dela še danes sprejema občinstvo prav tako navdušeno, kakor katere koli romantične skladbe. Nasprotno, v sodobni smeri sestavljanja sporedov se vedno pogosteje vračajo pianisti k staroklasičnim mojstrom; seveda pa postaja tudi interpretacija vedno odgovornejša v tehničnem, slogovnem in izraznem pogledu.

Debussyjeve klavirske skladbe s programskimi naslovi pritevamo med najlepša dela francoskega impresionizma. V svojih preludijih, pagodah, estampih in drugih tovrstnih zbirkah je francoski mojster posegel v najrafiniranejši barvni svet, ki ga je izražal s celotonskimi harmoničnimi postopki, s skrajno odtehtano, občutljivo dinamiko in z novo, originalno razvrstitvijo vse tonske materije v klavirskem stavu. Dostikrat je na prvi pogled njegova glasba le figurativna, toda iz kopice melodčnih utrinkov in dinamičnih učinkov raste enotna, točna, neskončno nežna, barvita slika, ki je v svojem smislu prav tako edinstvena kakor svojčas kaka klasična sonata.

Chopinova glasba so zares »rožice, poselane med togovce, kakor je nekoč s prosoško jasnovidnostjo rekel Schumann. Najsmejljivi, najživirnejši utiralec poti je bil Chopin, ki je s neskončnim bogastvom svoje velike fantazije prelomil vse vezl

S krompirjem je treba pravilno ravnati

položijo vodoravno med posamezne plasti vreč lepenko, slamo in tudi krompir pakirajo namesto v eno vrečo v več (3 do 5) vreč. Na ta način pakiran krompir vzdrži —12° do —15° C, kar je bilo ugotovljeno tudi pri zadnjih pošiljkah, ki so prispale v Ljubljano. Namrznilo je le nekaj krompirja v vrečah, ki so bile v bližini vagonjskih vrat, čemur se pa ni čuditi, saj je bila okoli 6. januarja temperatura —18° C.

Namrznjen krompir je treba pod vsakim pogojem spraviti na hladen prostor (2 do 3° C), da se polagoma otali, in ne v tople prostore (kuhinja, zakurjene sobe itd.), ker tople shrambe niso za krompir, zlasti pa škoduje semenski vrednosti hitro se menjajoča temperatura.

Zmrzli krompir ni za seme, vendar pa ga lahko uporabimo za pčio, če ga otalimo neposredno pred krmiljenjem. Dnevno se sme torej otaliti le toliko krompirja, kolikor ga isti dan pokrmimo, ker dolgo časa otajen krompir začne gniti in ni več sposoben za živilsko krmo. Končno naj še omenimo, da je zmrazjen krompir tudi užiten, v gotovih ledilih celo okusen, kakor na primer v preju.

Gornja navodila navajamo iz razloga, da bi znali ljudje ravnati tudi z namrznjenim krompirjem, ker v današnjih težkih prehranjevalnih razmerah je vsak kilogram krme ali hrane dober, če ga lahko uporabimo v te svrhe.

• **s tradicijo in je v harmonskem, melodičnem in predvsem klavirsko-instrumentalnem pogledu stopi na pot, ki je bila za stoletje odločilna za klavir, še prav posebej pa tudi za harmonske postopke v glasbi sploh. Imena, kakor Debussy, Stravinskij, Scriabin in celo Wagner, vsi ti so bili bolj ali manj odvisni v svojem delovanju od velikega skladatelja.**

Ker bo koncert velik umetniški dogodek, opozarjamo, da se bo vršil jutri v ponedeljek ob pol 7 zvečer v veliki filharmonični dvorani.

Z Goreniskega

Za predsednika deželne gospodarske zbornice v Celovcu je bil postavljen okrožni gospodarski svetovalec dr. Fric Kern, za glavnega poslovođa pa dr. Fric Jaklin. Oddelke za obrtništvo vodi Herman Senekowitsch.

Iz Spodnje Štajerske

Darežljivost za zimsko pomoč je po ugotovitvah listov letos znatno narasla tudi na Spodnjem štajerskem. Prednjačijo okrožja Ljutomer, Maribor-mesto in Brežice. V ljubljanskem okrožju je Gornja Radgona na prvem mestu.

Iz Hrvaatske

Razdelitev daril sremskih kmetov. Pred dnevi so razdelili darila, ki so jih za Božić poslali v Zagreb sremski kmetje. V prvi vrsti so bile daril deležne vdove in sirote padlih vojakov, ostanek pa je bil razdeljen sirotišnicam, bolnišnicam in revnim Zagrebčanom.

Ustaška mladina pčlje v Rim. 28 funkcionar ustaske mladine je GILL povabil na enomesečno bivanje v italijanski prestolnici, kjer bodo gostje poslušali predavanja na Glasbeni akademiji.

SPORT

XVI. kolo tekem za točke

Danes se začne povratni del tekmovalja za italijansko nogometno prvenstvo

Nobenega odmora ne bo letos med jesenskimi in spomladanskim delom tekmovalja za nogometno prvenstvo Italije, saj bodo v diviziji A danes kar nadaljevali kakor dosegadnji 15 tednov in tako bo potem ostalo tudi pri drugorazrednih, tem bolj, ker so klubi iz divizije C že pred tem nastopili povratno pot do pravega konca.

Tako je torej prišlo, da bomo iz skupine najboljših moštev že danes zvedeli za prvih osem izidov iz I. povratnega kola, ki bo imelo za nasprotnike iste enajstorce kakor na prvi termin v tem tekmovalju s to razliko pač, da so morala danes na gostovanje ona moštva, ki so takrat — to je bilo 2. oktobra — igrala doma.

Situacija za vsako se je seveda od tedaj v mnogem spremenila in ta srečanja med partnerji prve prvenstvene nedelje bodo kajpa vse drugače pomembna kakor so bila takrat, ko so se vsa moštva prvič pokazala na terenu. Med dvoboji današnje nedelje zavzemajo posebno mesto trije, in sicer v Benetkah, Torino in Milanu. Ali bo lahko Livorno nadaljeval svojo pot na vrhu ali tik pod vrhom te tabele? Ali bo mogel Torino, čeprav na lastnih tleh, spraviti na kolena zelo močno Ambrosiano in ali se bo Juventus, ki mora iti v goste v Milan, tudi to pot vrnil — že desetič zaporedoma — s celotnim uspehom? To so glavna tri vprašanja, na katera bomo odgovore dobili drevi in ki bodo morda odločna za vrstni red najboljših do konca tekmovalja. V ostalem je na današnjem sporedu še več zanimivih gostovanj, tako med drugimi Bologne v Bergamo, Genove v Vicenzi in državne prvake Rome v Firenzi. Naša sosedla Triestina bo morala danes, še enkrat v sredo Rima, kjer bo nastopila proti drugemu rimskemu moštvu Laziju, ki bo gotovo skušalo popraviti nedavno ne-ljubí poraz Rome.

Podrobni spored obsega naslednjih 8 srečanj:

V Firenzi: Fiorentina—Roma, v Vicenzi: Vicenza — Genova, v Milanu: Milano—Juventus, v Benetkah: Venezia — Livorno, v Turinu: Torino—Ambrosiana, v Genovi: Liguria — Bari, v Bergamu: Atalanta — Bologna in v Rimu: Lazio — Triestina.

V diviziji B bosta danes najvažnejši tekmi med Padova in Pro Patrio ter med Brescia in Modena. Prva bo pokazala, ali se bo Pro Patria še zmerom lahko obdržala ob strani alj celo pred vodilno Spezio, druga pa, ali je Brescia res tako močna, da bi Modena

Mali oglasi

Kdor išče službo plaša za vsako besedo L. 20, za dir in prov. takso L. 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 7. — Za štenitve in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1, za dve druge oglase L. 60, za besedo, za dir in prov. takso L. 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10. —

PREMOG GOMBAČ
GLEDAŠKA 14

Brivsk. pomočnika sprejme takoj proti dobri plači Gld. Stari trg 30, 721-1

Hlapca
pridnega, poštenega, sprejemam Battelino Vin-ko, Kotnikova ul. 16, 611-1

Kuharica
in služkinja se sprejmeta za gostilno v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 703-2

Radiotehnik
z večletno prakso za vodje delavnic pri večji radio-tervici, sprejme takoj. Ponudbe za zahtevno plačo na oglas. odd. »Jutras« pod »Stalna služba« 706-2

Čevljar, pomočnika
sprejme takoj za popravila. Tome, Sv. Petra c. 47, 821-1

Iščem dekle
za vsa hišna dela. Streliška ul. 32. Zgodnji zvečer. Nastop 1. februarja. 782-1

Avtokleparje
(kolarije) in vstopilca sprejemam takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 805-1

Pridno dekle
za vsa gospodinjstva dela. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 707-1

Kuharico
dobro, pošteno, za vsa hišna dela. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 582-1

Gospod. pomočnica
ali postrežnica za ves dan s popolnim znanjem kuhe, dobrih poznavanj, dobi dobro mesto k 3 osebam. Plača 300 lir. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 705-1

Iščem gospodino
ali gospodinjstvo pomočnico, ki zna kuhati, ljubiti širleten, dobro otroka, plača, hrana, dobra. Pisemne ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Strogo zanesljivo« 727-1

Frizerko in vajenka
sprejemam takoj. Rafael Lohboda, Rožna dolina c. 12, 722-1

Samost. gospodinj
iščem. Prednost imajo osebe z malo pokojnino. Poizve se v gostilni »Brite« na Vodnikovih cesti 86. 739-1

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejme takoj. Josif Musar, Sv. Petra c. 61, 754-1

Imovit gospod
starejši, sprejme ugodno vzdrževno, samostojno, družabno, dobroznan, mlado osebje čednega nastopa kot gospodinj ali pa ga te ki in kuha ugodno stanovanje, hrano, vsestransko izrabo, ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Drugi doma« 622-1

Postrežnico
za dopolnilne. Frilanjec, Alškerca ul. 13, 932-1

Za tovarn. bufet
iščem mlajšo, pridno, pošteno in zanesljivo gospodinjstvo z vsem kuhanjem, kavarstvom, prigrizki, informacije od 10. do 12. ure v »Službeni« »Sporta« 945-1

Faberki iz avtomobilizma
Posebno v vzhodnih rudnikih Severnih držav ameriških se je zadnji čas pokazalo velko pomanjkanje delovnih moči, največ zaradi zmerom številnejših vojaških vpo-klicev. Washingtonska vlada je v zvezi s tem sklenila posebno pogodbo z Mehiko, da bo od tamkaj dobivala delovne sile, predvsem za delo na polju, toda tudi se, da Mehikanci niso posebno navdušeni za iz-seljevanje v zvezdnoto republiko.

Proizvajanja jekla v Angliji se giblje tu-daj v vrnem času med 10 in 14 milijoni ton letno, brez dvoma zaradi tega, ker je An-glija kljub prizadevanju niso mogli povečati, ker jim krvavo primanjkuje surovin, ki so jih prej dobivali iz evropskih krajev.

V Rumuniji je bilo ustanovljeno novo in-dustrijsko podjetje, ki se je lotilo izdelovanja sintetičnega gumija, z imenom »Ro-munole«. Družba razpolaga z glavnico 40 mi-lijonov lejev. Za izdelovanje bo uporabljala največ petrolejske proizvode po neki po-sobni metodi, ki je tudi rumunskega izvora. Novi proizvod se bo imenoval »Romprene«.

Japonci so se z velikimi napori in tudi s uspehi lotili izkoriščanja železne indu-strije na Kitajskem, kjer so zanj ogromna bogastva. V Pekingu je bila našla se ustanovljena nova železarska industrijska družba z glavnico 100 milijonov jencv.

Sluga
za vsa hišna dela, več-šaljanščine se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Vesten služba« 937-1

Sprejememo takoj
klovničarje, mehanike kle-parje in vajenke za avto-me-haniko. »Gostogon. Puhar-va ulica 6« 891-1

Delavca
za trgovske in gospodar-ske posle sprejme takoj A. Sušnik, železnica, Ljublja-na, Zaloška 21. 913-1

Mizarski pomočnika
sprejme Zaliznik, Napo-levov trg 7. 860-1

Sprejemem
več pomočnikov za šivno in zbitno delo, Mrak, čevljarstvo, Sv. Petra cesta 30, 869-1

Potrebuje
za takoj mlajšega pomočni-ka mehanike stroke, ki bi se razumel na popravila gramofonov. Everest-Ser-vis, Prešernova 44. 828-1

Službe išče
mlajša, dobra moč, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Frizer-ka« 617-2

Ključavničar
z večletno prakso, abso-lutno strojno delovodsko je, več delov vodi v strojnem in stavbnem po-djetju, išče namestitve. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »1. februar 48« 664-2

Dekle
mlajša, pošteno v vseh ozi-rih, išče službo v bifeju ali kaj sličnega, takoj ali po dogovoru. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 731-2

Kuharica
išče službo kot sama gospodinja k mali dru-žini. Ponudbe pod »Sta-novje odznanje« na ogl. odd. »Jutras« 780-2

Bivši trgovec
solidec, star 36 let, z več-letno samostojno prakso, išče kakovostno zaposlo-vo. Zanimajo ga vsi vr-sti posla. Časne ponudbe pod »Kromnja plača« na oglasni oddelk »Jutras« 801-2

Foto retušo
sprejemam na doma. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 711-2

Knjigovodja
korespondent, več italijan-skega in nemškega jezika, ter vseh pisarniških poslov, išče zaposlenje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »To-čene« 699-2

Popravljam
preproge, perizirke in dru-ge. Prijem tudi na doma. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Popravljame« 729-2

Gospodinja
išče kakršne koli zaposlitve proti prehrani ali mali na-gradi. Ponudbe prosa na ogl. odd. »Jutras« pod »Mir-na« 779-2

Trgov. pomočnica
mlada, pridna in poštena, išče primerno zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Kjerkolie« 740-2

Absolventka
trgovske šole, pridna in pošte-na, išče primerno zaposlitve. Cenj. ponudbe na oglasni oddelk »Jutras« pod »V potroš-je« 982-2

Službo sluge
ali kaj sličnega, št. pošten moški, star 30 let. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 939-2

Dobra šivilja
gre živet na doma po niki cenj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Zanesljivo« 899-2

Pisalni stroj
»Adler«, električni radiator, železo, peč in kratek klet-»Hofman« prodaja. Rožna do-lina, Cesta II. št. 18. 833-6

Prodajam
prvotne žirovske gozdi-ke št. 42, 650 lir, čevlje št. 42, 250 lir, in usnjene golence. Naslov v vseh po-slovalnicah »Jutras« 763-6

Škornje št. 43
boka, z dvornim podolgom, prodajam. Udovc, Kladsna ulica 13. 768-6

Sanke
dvoosebne, velike, otroške, prodajam za 200 lir. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 730-6

Preproge:
1 komad perzijski original, 1 komad perzijski in 3 bo-sanske proda Hrvata. Fa-vornova cesta 13. Oglad od 10. do 16. ure. 759-6

Prodajam
dva železna štedilnika, no-va, za vžigalje, z boker-nim kotlom. Via Petrarka-va 34 (prej Komenskova). 760-6

Otroške gozicerke
št. 38 prodajam. Habe, Wol-fova 12, dvorišče. 750-6

»Elektro-Luxe«
aparati, sesalci za prah, pro-dajam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Novi modeli« 769-6

Fotoparar,
rabljene, in pribor kupimo ali sprejemamo v prodajo (pridemo na doma). Foto-tehnika, Bleiweisova 15. 823-7

Otroški voziček,
globok, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Rde-cho obranjene« 819-7

Hladilnik,
električni, dobre znamke, za 60-90 litrov, kupim. Po-ndube na ogl. odd. »Jutras« pod »Frigidaires« 812-7

Stare moške obleke,
čevlje, perilo, pohištvo itd. stalno kupuje Drame Aloj-zija, Ljubljana, Gallusovo nabrežje 23. 809-7

Otroške snežke,
čevlje, št. 23 ali 26, dobro obranjene, kupim. Ponu-dbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Snežke« 807-7

Kupimo
kompletno aparaturu za izde-lovanje alkoholnih pijač. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 813-7

Kupim
hotel za iznajmo. »Radilov-ica« Sv. Petra c. 25. Ljubljana 833-7

Jančkov kozuh,
velik za 600 lir in citre prodajam. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 723-6

Prodajam:
moške polčevlje št. 41; vi-olino z etuijem; zamenjam nerabljene gozicerke št. 43 za 42. Naslov v ogl. odd. »Jutras« 780-6

Železen štedilnik,
zelo močan in zelo toplezo posteljo prodajam. Tivdova uli-ca 3, podprilike. 870-6

Lisičjo kožo,
malo rabljeno, prodajam za 450 lir. Drenik Ivanka. Vodniko-va c. 61. 873-6

Na prodaj
nizka železna peč in ročni vo-ziček. Siska, Janševa c. 1. 857-6

Štedilnik
za vžigalje, starejši, brez po-koče takoj prodajam. Potr-Štane, Zvezna 5 (Zelena jama). 943-6

Moško pelerino
prodajam. Brečeljnik, kle-par, Cerkvena ul. 19. Tr-novo. 938-6

Srebrno lisico,
krasen eksplamar, nujno ugodno prodajam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 943-6

Kapuc, blazinc,
po vsi ugovorjenih, ročno »zipe« v barvah — prodajam. Ortunova 19-11, dno. 896-6

Eleg. samska soba
ter različne umetniške slike, zelo poceni napravljeni. Na oglasni odd. »Jutras« pod »Kupim« 894-6

Več komadov sank,
eno ali dveosebne, izvrstna izdelava — se po ugoni cenj. prodajam. Na oglasni odd. »Jutras« pod »Kupim« 899-6

Predpečice
za lonočno peč, 50 odstotkov približna na kurivo — do-bro. »Gostogon« »Merku-r«, Puharjeva ulica 6. 888-6

Prodajam:
moške škornje št. 42 in žens-ke drapavilje št. 37 (Pop-er). — Zmajlovič, Zrinjskega c. 7-11. 881-6

Dva para
gozicer, žirovskih št. 29 in 30, prodajam. Naslov v vseh posl. »Jutras« 919-6

Stoječo blagajno,
srednjeveliko, kot nova, prodajam. Prilave na oglas-od. »Jutras« pod »W er-beime« 914-6

Otroški voziček,
globok, zelo dobro obran-je, se prodaja. Stari trg 3, I, dno. 929-6

Električno peč
znamke Siemens, 1500 Kv, novo, prodajam. Ivan Golob, Gallusovo nabrežje 29, kro-jstvo. 872-6

Moški gozjerji,
rabljeni, šivani, Hrovška kvaliteta, št. 40, se prodajo. Na oglasni odd. »Jutras« pod »Stol-čke« 505-7

Sladko krmo
za govedo in slamo za nastil kupi hotel »Ston« 938-7

Tračno žago
in nova ali stara jermena za mizarke stroje kupi Lancot Dimitrij, Ljubljana, Wol-fova 12. 933-7

Tenis čevlje,
rabljene, št. 41-42, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Gumasti podla-je« 901-7

Dve srebrni lisici
kupim. Naslov v vseh po-slovalnicah »Jutras« 898-7

Preproge, klavir,
piano, gramofon in pisalni stroj — kupimo, plačamo zelo dobro. Ponudbe pod »Dob-ro« na oglasni odd. »Jutras« 890-7

Bele snežke
št. 22, dobro obranjene, za-menjam za čevlje; različno doplačam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 875-7

Gramofonske plošče
dobro obranjene ali pa v neuporabnem stanju kupim in plača največje denar-je »Everest«, Prešernova ulica 44. J-212-M-7

Železno blagajno
storočje, srednje velikosti, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Blagajne« 431-7

Nakup in prodaja
umetniških predmetov, po-hištvo, slike, drobne pred-mete. Umestnost Kolodvor-ica ul. 30. 207-7

Kupujem
volnene krojačke odpadke in volnene trikotnike. Can-sarjevo nabrežje št. 3. — Ribja ulica 8. 422-7

Seno kupuje
Gospodarska zveza. Ljub-ljana, Bleiweisova c. 29. 689-7

Register blagajno,
po možnosti nacionalni, majh-no, novejši tip, kupimo. Everest, Prešernova ul. 44. 827-7

Fotoparar,
rabljen, kupim ali zamenjam za žive. Ponudbe z opisom na ogl. odd. »Jutras« pod »Fotoparar« 825-7

Kupim
stanovniško hišo od 150 do 350 tisoč lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Novice« 810-20

Kupim
stanovniško hišo od 150 do 350 tisoč lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Novice« 810-20

Kupim avto
poltovorn ali tovornu »Zimna« Milan Jager, prednizica šime, Sv. Pe-tra c. 17. 620-10

Lukozni avto,
limuzina ali kabriolet 4 do 6-limuzine novejši tip, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 839-10

Kupimo
tovornu avto, nosilnost com. 5 ton. Osnovne ponudbe na slo-vo: Saturnus d. d., Ljublja-na-Moske. 885-10

Kolesa
Kupimo bicikloje, bicikloje-gume in motorna kolesa. Plačamo dobro, Gostogon »Merku-r«, Puharjeva ul. 6. 892-10

Pohištvo
Kupi se dobro obranjena samska soba ali tudi posamezno izeljni kupalet. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Trd leso« 704-12

Razno pohištvo,
snužajo in druge uporab-nejše predmete, stalno ku-puje trgovina »Oglad«, Mestni trg 3, vhod skoz vežo. 788-12

Lepo spalnico,
dobro obranjeno, trd les, furnir, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Mo-derna« 728-12

Prodajam:
2 postelji, 2 nočni omari, mizo in drugo, vse trd les. Brejčeva 8, Siska. 744-12

Moderna kredenca
kombinirana, manjša in miza s študij tapetirani stoli, vse novo, trd les, napravljen za 1600. »Oprava«, Mestni trg 17, prehod. 930-12

Oblatila
Prodajam dve skoraj novi obleki, modne hlače, zimsko črno suknjo za postavbo 165 cm. Ogladati dopolnite: Gaveva št. 2, V. II. stopnja. 691-13

Prodajam
modno skoraj novi obleki, modne hlače, zimsko črno suknjo za postavbo 165 cm. Ogladati dopolnite: Gaveva št. 2, V. II. stopnja. 691-13

Perzijsko preprogo
kupim samo iz prve roke. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Perzijska« 752-7

Ženske gozjerice
št. 37 in 40, kupim. Ponu-dbe na oglasni oddelk »Jutras« pod »Gozjerice« 877-7

Športni voziček,
otroški, modern, kupim. Če-nske ponudbe pod »Dob-ro« na oglasni oddelk »Jutras« 897-7

Kupim
se dobro obranjene stare fla-nešate rjuhe. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 888-7

Kupim
dobro obranjene rjuhe, belo železno posteljo. Ponu-dbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Postelje« na ogl. odd. »Jutras« 793-7

Mizarji!
Več mizarstva urodi, event. kompletne masne delavnice kupim. Ponudbe pod »Denar« na oglasni oddelk »Jutras« 944-7

Guzalni stolček,
otroški, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Stol-čke« 505-7

Sladko krmo
za govedo in slamo za nastil kupi hotel »Ston« 938-7

Tračno žago
in nova ali stara jermena za mizarke stroje kupi Lancot Dimitrij, Ljubljana, Wol-fova 12. 933-7

Tenis čevlje,
rabljene, št. 41-42, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Gumasti podla-je« 901-7

Dve srebrni lisici
kupim. Naslov v vseh po-slovalnicah »Jutras« 898-7

Preproge, klavir,
piano, gramofon in pisalni stroj — kupimo, plačamo zelo dobro. Ponudbe pod »Dob-ro« na oglasni odd. »Jutras« 890-7

Bele snežke
št. 22, dobro obranjene, za-menjam za čevlje; različno doplačam. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutras« 875-7

Gramofonske plošče
dobro obranjene ali pa v neuporabnem stanju kupim in plača največje denar-je »Everest«, Prešernova ulica 44. J-212-M-7

Železno blagajno
storočje, srednje velikosti, kupim. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Blagajne« 431-7

Nakup in prodaja
umetniških predmetov, po-hištvo, slike, drobne pred-mete. Umestnost Kolodvor-ica ul. 30. 207-7

Kupujem
volnene krojačke odpadke in volnene trikotnike. Can-sarjevo nabrežje št. 3. — Ribja ulica 8. 422-7

Seno kupuje
Gospodarska zveza. Ljub-ljana, Bleiweisova c. 29. 689-7

Register blagajno,
po možnosti nacionalni, majh-no, novejši tip, kupimo. Everest, Prešernova ul. 44. 827-7

Fotoparar,
rabljen, kupim ali zamenjam za žive. Ponudbe z opisom na ogl. odd. »Jutras« pod »Fotoparar« 825-7

Kupim
stanovniško hišo od 150 do 350 tisoč lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Novice« 810-20

Kupim
stanovniško hišo od 150 do 350 tisoč lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Novice« 810-20

Kompleks,
krasen, s parceli prav blizu mesta, prodajam. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Stavbina« 842-20

Parcelo
v severnem delu prodajam po ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Stavbina« 842-20

Dve parceli
prodajam v Svetokriškem okraju za 83.000 lir. Po-ndube na ogl. odd. »Jutras« pod »2 parceli« 840-20

Hišo,
14 stanovanjsko, s kom-fortnimi tanovanji, do-no, v bližini stare cerkve v Siskij prodajam za 900.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »Krajska« 844-20

Lukozna vila
v strogem centru s kras-nim vrtom cen 4300 m² je na prodaj za 2.300.000 lir. Eventuelno prodaj-samo polovico. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »4 parceli in vila« 830-20

Krasno parcelo
od sedanjih Bleiweisovih c. 850 m² prodajam za 280.000 lir. Ponudbe na ogl. odd. »Jutras« pod »7-10 ugodno« 818-20

